

Slovník olašské romštiny

Mgr. Viktor Elšík, Ph.D.

Mgr. Markéta Hajska

Bc. Jan Ort

A

a ^{Sen D H Šo Z N Sel T Šur O Le Luč So} ART → **o**

aba ^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} PART už

adóšágo ^{So} M dluh {< maď. *adóság*}

ad'és ^{Luč Ro} **ad'ejs** ^{Sen Ra D Šul H Ser Z Sel T Šur O B Le Ru Luč So} ADV dnes, dneska {< prarom. **avdives*}

ad'ésutno * **ad'ejsutno** ^{Sen D Šul Luč So} ADJ {← ad'és ADV} dnešní

ad'vin ^{Luč So} **ad'in** ^{D Šul H Ser Z Sel T Šur O M Le Ru} F [OBL.SG **ad'vina-**] med {< prarom. **avgin*}

akanak ^{Ro} **akáni** ^{D Z} **akánik** ^{Sen D Šul H Ser Šo Z T Šur O B Luž Le Ru Luč} **káni** ^{So} **kánik** ^{So} ADV PRO teď, nyní {< prarom. **akana*}

akárká ^{Sen D Šul H Ser T O Lo B Luč} ADV PRO 1. kdekoli; 2. všude *stativní*

akharel ^{Sen D Šul H Le Luč So Ro} **kharel** ^{Sen D H Z T Le Luč So} **akhárel** ^{Ro} VT [PFV **akhardas**] 1. volat *hlasem*; 2. volat, telefonovat; 3. zvat {< prarom. **akharel*}

ákhor ^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Seč Le Luč So} M [PL **ákhora**, OBL.PL **ákhoren-**] ořech *vlašský i lískový*

ákhoruno ^H ADJ {← ákhor M} ořechový

álato ^{B Le Luč M Seč N So Sel Luž T Lo} M 1. zvíře; 2. prase, čuně, dobytek *nadávká* {< maď.}

amal ^{Sen D H Šul N Ser} M 1. přítel; 2. kamarád {< prarom. **amal*}

amalkiňa ^{Sen D} F 1. přítelkyně; 2. kamarádka

amalňi ^{Ser} F 1. přítelkyně; 2. kamarádka

amaro ^{Sen Šul H N O Le Luč So} **amáro** ^{Sen Ra D Šul H Z N T O Lo M B Luž} ADJ PRO náš

ame Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro PL PRO [OBL **amen-**, GEN **amáro**]
my {< prarom. *ame}

ancúgo Ro M oblek {< slk. dial.}

anda Luž Lo Sel Ser Seč Ro B M N **andaj** Sen D Šul H Ser Z Sel T Šur Lo B Seč Le Luč **ada** B **and'a** N PREP z, ze
zevnitř z {< prarom. *andal}; → anda kodo

ánde ADV 1. uvnitř, vevnitř; 2. dovnitř {< prarom. *andre}; → vorbij ánde; → del ánde;
→ khuvel ánde; → tachosajvel ánde; → merel ánde; → suvel ande; → šinel ánde

ando Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro PREP 1. v, ve *prostorově*; 2. v, ve
časově {< prarom. *andre}

ándral Šul Ser Z T Lo Luč So **ándra** Luč ADV zevnitř {< prarom. *andral}

ándruno Šul H Ser Z Sel T O B Ru ADJ vnitřní {< prarom. *andruno}

ándrutno M So ADJ vnitřní {< prarom. *andrutno}

ándutne N PL vnitřnosti

anel Sen D Šul H Z T Luž Le Luč So Ro VT [IMP **an**, PFV **andas**] 1. přinést *něco někam*; 2. přivést {<
prarom. *anel}

angáli B Ro **angali** Ro F 1. klín *část těla*; 2. náruč, náručí {< prarom. *angali < řec.}

angla Seč Ro PREP 1. před *stativní*; 2. před *direktivní* {< prarom. *anglal}

angluno l Sen Ra D Šul H Z N T Ru Luč So ADJ přední {< prarom. *angluno}

angrušt'i Sen Ra D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Le Ru Luč So **angrušt'i** Ro F prsten {< prarom.
*angustri}

arakh Ra Luč **ara** D PART pozor, dej pozor {< prarom. *arakh}

arakhad'ol Ro **rakhad'ol** Sen D Šul Ser So VI [PFV **arakhad'ilas**] 1. narodit se; 2. potkat se,
setkat se {< prarom. *arakhadjovel}

arakhel Ra Le Luč Ro **rakhel** Sen Ra D Šul H Z T Le Luč So VT [v-kas ~ v-so] [PFV **arakhlas**] 1. najít,
nalézt; 2. sehnat; 3. potkat *někoho* {< prarom. *arakhel}

arát'utno Luč So ADJ včerejší

asajimo asajimo Lo Z Luč O M M {← asal VI} smích

asal K Ro Ra Sen So D Z H Luč T Šul O Ser Šo VI 1. smát se, zasmát se; 2. vysmát se, vysmívat se,
posmívat se [někomu] {< prarom. *hasal}

asamo ^{Sen So D Z T Šul B N Lo Seč Sel Luž} **ásamo** ^{Šo M} {← asal VI} smích

asando ^Z ADJ {← asal VI} usměvavý

asape ^{Ro M} {← asal VI} smích

astarel ^{Sen D Šul H Z T Ro} VT [IMP **astar**, PFV **astardas**] 1. zapřáhnout; 2. chytit; 3. držet 4. dostat; 5. začít; 6. pást {< prarom. *astarel} ¶ **astarel pe** ^{Ro VI} dostat se *někam*

asvárel ^{Šul} **ásvárel** ^{Lo B Seč} VI slzet

ásvin ^{O H Luč M N Ra So Ro Sen Šul T Z} **jásvin** ^{B Seč Lo} F slza

ášel ~ ášol ^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T O M B Luž Seč Le Luč So Ro} VI [IMP **áš** ~ **ášuv**, PFV **ášilas** ~ **ášilo** ~ **ášili**] 1. stát se *něčím, někým n. nějakým*; 2. zůstat; 3. přestat, zanechat, ustát; 4. zmlknout {< prarom. *ačhel}; → ášel khabno; → ášel pháro

avel ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VI 1. přijít; 2. stát se *něčím, někým n. nějakým* {< prarom. *avel}; → avel bárimango

áver ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} ADJ 1. jiný, odlišný; 2. další; 3. příští; 4. minulý; 5. cizí; 6. druhý *ze dvou* {< prarom. *aver}

avri ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} ADV 1. venku; 2. ven {< prarom. *avri}; → šuvel ávri; → trádel ávri; → dičhol avri; → lel ávri; → kidel ávri; → baravel ávri; → či bírij ávri; → vašalij ávri; → muravel ávri; → našavel ávri; → khosel ávri; → šinel ávri

ávruno ^{Sen D Sel B Ru} ADJ vnější, venkovní

ávrutno ^{M Ser} ADJ vnější, venkovní

azír ^{Ser Sel Luž Lo} CONJ proto, a proto {< mad'.

B

bád'adij ^{Sen D Šul H Z Seč} VI omdlít

bach ^{D H T Luč So} **bacht** ^{Sen Ra Šul H Z N Sel T B Le Luč Ro} F štěstí {< prarom. *bacht < pers. bacht}

bachtálo ^{Sen D Šul Z Sel T O Lo Luč} **bachtalo** ^{Ro} ADJ 1. šťastný *pocitující štěstí* {< prarom. *bachtalo}

báj ^{Sen Ra D Šul H Z N Sel O Lo M B Seč Luč So Ro} M rukáv {< prarom. *baj} ¶ **dúje bájengo** ADJ se dvěma rukávy

bajo^{D H Sel T Lo Luž Luč So Ro} M [PL **bajura**] potíží, obtíž, svízel, nesnáz, trable, problém {< maď. *baj*}

bakráno^{Šul H Ser Z B Luč So} **bakrano** ADJ {← bakro M} ovčí, skopový {< prarom. *bakrano}

bakri^{Lo M} F ovce *druh* {< prarom. *bakri}

bakro^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Seč Le Luč So Ro} M [PL **bakre**, OBL.SG **bakres-**, OBL.PL **bakren-**] 1. beran; 2. ovce *druh* {< prarom. *bakro} ¶ **cigno bakro**^{N Sel O Lo B Seč M} jehně

bal^{Sen D Šul H Ser Šo Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} N 1. vlas; 2. chlup; 3. tříška; 4. srst; 5. péro, peří {< prarom. *bal} ¶ **bi balengo**^{O N} ADJ plešatý, holohlavý, lysý

balálo^{D Šul Šo N O Lo M B Seč So} ADJ {← bal N} chlupatý

baláno^{D Šul Ser Sel T Šur B Ru So} ADJ {← bálo M} prasečí, vepřový {< prarom. *balano}

bálo^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Luč So Ro} M 1. prase, vepř *druh*; 2. prase, čuně, dobytek *nadávka* {< prarom. *balo}

balogno^{Sen D Šul H Z T Le Luč} ADJ [F **balogno**] levý {< maď. *balog*}; → pi balogno rig; → paj balogno rig

band'álno^{D Šul} ADJ 1. šilhavý; 2. chromý

band'árdo^{D Šul T} ADJ ohnutý {< prarom. *bangjardo}

band'árel^{D Šul H Z T Le Luč So Ro} VT 1. ohnout; 2. zahnout {< prarom. *bangjarel}

band'ilo^{M Sel} ADJ chromý

band'ol^{Sen D Šul H Z N Sel T Lo M B Seč Le Luč So Ro} VI 1. ohnout se; 2. zahnout; 3. klečat; 4. kulhat {< prarom. *bangjovel}

bango^{Sen D Šul H Ser Z Sel T Seč Ro} ADJ 1. křivý; 2. chromý {< prarom. *bango}; → bange jákhengi

barajňica^{Šo} F 1. kamarádka; 2. přítelkyně

barárel^{Sen D Šul H Šo Z N T O Lo B Luž Seč Luč So Ro} VT {← báro ADJ} 1. vychovat; 2. chovat, držet *domácí zvíř* {< prarom. *barjarel}

barátkiňa^{So Z H Luč Šul B N Seč Lo M Sel Ro} F 1. kamarádka; 2. přítelkyně

baráto^{So Z H Luč T Šul B N Lo M Ser Seč Sel Ro} M 1. přítel; 2. kamarád; 3. kumpán, part'ák {< maď. *barát*}

baravel^{B Seč O D H N Ro T Lo Z} VT {← báro ADJ} vychovat ¶ **baravel opre** VT vychovat; ¶

baravel ávri^{So Šul Luž} VT vychovat

bárimo^{H Z T} M [OBL.SG **bárimas***, OBL.PL **báriman-**] {← báro ADJ} 1. velká, významná záležitost; 2. čest, pocta; 3. radost ¶ **bárimango**^{Sen Ra D Šul H Z T Le Luč So} ADJ [F **bárimangi***, PL **bárimange**] 1. hrdý; 2. pyšný, nafoukaný; 3. rád, šťastný; 4. statečný, chrabrá, udatný, srdnatý, smělý {< prarom. *baripnangero} ¶ **avel bárimango**^{D H Z} VI 1. být rád, mít radost; 2. těšit se *na něco, na někoho*

báro^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} ADJ 1. velký, veliký; 2. dlouhý; 3. hluboký; 4. vysoký *o předmětu* {< prarom. *baro}; → báre nakhesko; → báro náj

barvalo^{1 Sen Sel Le Luč Ro} **barválo**^{Sen D Šul H Z T Luč So Ro} ADJ bohatý, zámožný {< prarom. *barvalo}

barválo^{2 Ser D Šul H Ser T So} M {← barvalo¹ ADJ} boháč

barruno^{D So} **baruno**^{O Luč Ro} ADJ kamenný {< prarom. *baruno}

bašavel^{H Šo T} VI hrát *na hudební nástroj*

bašol^{Sen D Šul H Ser Lo N Sel T Šur M Seč Luč So Ro} VI 1. štěkat; 2. kdákat; 3. chrochtat; 4. hrát *o radiu, televizi* {< prarom. *bašovel}

batbarica^{Lo} F puchýř

bavlna^{B Seč} F bavlna {< slk.}

beng^{B Seč O H Luč M N Ro Sen Ser Šul Luž T Lo} M ďábel, čert {< prarom. *beng}

bengiňa^{Šo} F čertice, ďáblice

beretva^{B Seč D M N Sel Šul T Lo Z} F břitva {< mad. dial. beretva}

beretválj^{Z T} VT holit {< mad. dial. beretvál} ¶ **beretválj téle** VT vyholit *do hola* ¶ **beretválime téle**^{Sel} ADJ vyholený; ¶ **beretválj pe**^{Lo B Seč} VI holit se

bermudi^{Sel} PL trenýrky

berš^{Sen N Sel Šur O Lo M B Luž Ro} M 1. rok; 2. narozeniny {< prarom. *berš} ¶ **kuko berš**^{Sen D Šul H Ser Z Sel T Šur O B Le Ru Ro} M loni ¶ **kukole beršesko**^{D Šul Z} ADJ loňský

bešel^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VI [IMP **beš**, PFV **bešlas**] 1. sedět; 2. bydlet, žít {< prarom. *bešel} ¶ **bešel téle**^{Ro} **bešel tejele**^{Sen Ser Sel O Lo Luž Seč So} VI sednout si, posadit se

bešika^{Šul B} F [PL **bešiki**] puchýř {< rum. bășică}

bešimo^B M {← bešel VI} sezení, sed ¶ **ando bešimo**^B ADV vsedě

bešindos^{Ra D Šul N O M Seč So} **bešindós**^{Ro} ADV {← bešel VI} vsedě

bi PREP bez {< prarom. *bi}; → bi balengo

bičikenálo^{D Šul T} ADJ nemastný

bigajžo^{Ro} M žehlička {< slk. dial. }

bigažij^{Ro} VT žehlit {< slk. dial. }

bijav^{Sen Ser Šo N Sel O Lo M B Luž Seč Ru Ro} M svatba {< prarom. *bijav}

bikinel^{Sen Ra D Šul H Z T Le Luč So Ro} **bikeneľ**^{O Ro} VT 1. prodat, prodávat; 2. rozprodat

bikinkereľ^{D Šul H Šo Sel T Šur Lo Luč} VT ITER 1. prodat, prodávat; 2. obchodovat

bilondo^{Sen Šul H T Luč So} ADJ neslaný

bíno^{D H Luč So Sel Sen Šo T Lo} M 1. hřích; 2. žal; 3. vina {< maď. }

bírij^{Sen Ra D Šul H Z T Luč So} **birij**^{Sen Ra H Le Luč Ro} VI 1. moci, být schopen; 2. stačit *stíhat* {< maď. *bír*} ¶ **či bírij ávri**^M VT nesnášet, nenávidět

bíróvo^{So} **bírouvo**^N M soudce {< maď. }

bisora^{So Ro} **bisoura**^{Sel Lo M B Seč} PL 1. korálek, korále; 2. náhrdelník, řetízek

bistošo^{D H Sen Ser Z} ADJ stejný

biznisári^{Ser} M kupec, obchodník

bodláko^O M bodlák {< slk. *bodlák*}

bokserki^O PL trenýrky

bokhálo^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Ru Luč So} **bokhalo**^{Sel Ro} ADJ 1. hladový; 2. lakomý, skoupý {< prarom. *bokhalo}

boldel VT [IMP **bolde**, PFV **boldas**, PTC **boldino**] točit {< prarom. *boldel} ¶ **boldino**^{Ra D}
^{Šul Z T Le Luč So Ro} ADJ [F **boldini**] otočený; ¶ **boldel pe**^{Sen D Šul H Z T M Luč So Ro} VI točit se

boldžij^{Ro} VI [PFV **boldžindas**] about si *něco*

boleľ^{Ser N Sel O M B Sen Z H Šul} VT [PFV **boldas**] křtít {< prarom. *boleľ} ¶ **boldo**^{Sen D Šul Z T Le}
^{So} ADJ pokřtěný

bolta^{Sen Ra D Šul H Ser Z Sel T Šur O M B Le Ru Luč So Ro} **bólta**^{Ro} **bóta**^O **bojta**^O F 1. obchod, prodejna; 2. supermarket {< maď. *bolt*}

boltoši^{H B} M kupec, obchodník {< maď. *boltos*}

boltoškiňa ^{Sen Šul H Z N T B Seč Luč So} F prodavačka

bontóko ^{O D Z} **bontouko** ^{B Seč H M Ra Sen Ser Šul T Lo} M hřeben

bontouvo ^{So} M hřeben

borgouvo M pas, bedro *část těla*

bóri ^{D Le Luč Ro} **bouri** ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le So} F [PL **bóra**, OBL.SG **bóra-**] 1. snacha; 2. nevěsta *mladá žena nedávno přivdaná do rodiny* {< prarom. *bori}

bosorka ^{Sen Ra H Ser Z T Luž Seč Ro} **boroska** ^B F čarodějnice, čarodějka {< slk.}

bosorkovaňa ^M F čarodějnice, čarodějka

brada ^{Sen D O Ro} F 1. brada *část těla*; 2. brada, bradka *vousy na bradě*

bratka ^{Ser} **brjatka** ^O F brada, bradka *vousy na bradě*

bratranco ^{B N O Ser Ro D Z T Šul} M bratranec {< slk.}

brejle ^{Sel} PL brýle {< slk.}

bríga ^{Sen Šul H Ser Z T O M B Luž Luč So Ro} **briga** ^{Ser Ro} F 1. žal; 2. smutek; 3. neštěstí {< sch.} ¶
brígako ^{Luč Ser Šul T} ADJ nešťastný

brígi ^{Ra Z Luč B Lo M Seč} VI trpět {< sch.}

brišindálo ^{H Ser N Sel T M B Luč Ro} ADJ deštivý

britva F břitva

bubreška ^{Šul Ser Šo Z Šur O Lo B Seč Ru} F ledvina {< sch.}

bud'elári ^{Šul H O Lo B Seč} **bud'ilári** ^{Ro} M peněženka

bud'elároši ^{Sen Z T Luč So} M peněženka

bud'i ^{O Lo M B Seč} PL kalhotky *dámské*

bud'oga ^{Sen D Šul H Ser Šo Z N Sel T Lo M} F 1. kalhoty; 2. kalhotky *dámské*; 3. nohavice

bugij ^{Ro} **búgi** ^{B Seč} VI 1. kručet; 2. bučet

búko ^{Sen D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Ru Luč So Ro} **buke** ^{Ser Ro} M 1. plíce; 2. vnitřnosti; 3. játra *pokrm*; 4. pečeně, pečínka {< prarom. *buko} ¶ **párno búko** ^O M plíce

bul ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Luč So Ro} F hýždě, zadek, prdel {< prarom. *bul}

bulho^{1 D H Sel Sen Z} **buchlo**^{Ro} ADJ 1. široký; 2. buclatý, baculatý {< prarom. *buhlo}

bulho^{2 D Sel} M [OBL.SG **bulhes-**] {← **bulho**¹ ADJ} peněženka

bunda^{Sen D Šul H Z N Sel T O B Seč Luč So Ro} F bunda

bungáča^B F bodlák

buráca^{B Seč O D H Luč M N Le Ru Ra So Ro Sel Sen Ser Šul Šur T Lo Z} M houba

buracári M houbař

buríko^{Sen D H Ser Z Sel T Lo M B Seč So Ro} **buriko**^{N O} M pupík {< rum. }

burňik^{Ser Šo N O Lo B Seč} M hrst

but^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} ADJ QUANT 1. hodně, mnoho, moc; 2. dlouho, dávno *např. dlouho / dávno jsem to neslyšel* {< prarom. *but}

butájig^{Šur Ru So} **butáji**^{T Le So} ADV {← **but** ADJ QUANT} dlouho *po dlouhou dobu* {< maď. *sokáig*} ¶ **na butájig**^{So} **na butáji**^{So} ADV brzy, zanedlouho

bút'i^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} **but'i**^T **búči**^{Ro} F 1. práce *pracovní úkon*; 2. práce, zaměstnání; 3. práce, výrobek; 4. věc, záležitost {< prarom. *buti} ¶ **kerel bút'i**^{O B Seč So} VI pracovat, dělat

bužanglimo^{O M Seč Luč T Z} M {← **bužanglo**¹ ADJ} 1. moudrost; 2. podvod, napálení

bužanglipe^{Ro} M {← **bužanglo**¹ ADJ} podvod, napálení

bužanglo^{1 Sen Ra Šul H Z N T O M Seč Luč So Ro} ADJ [F **bužangli**, PL **bužangle**] 1. mazaný, vychytralý; 2. podvodný; 3. moudrý; 4. závistivý; 5. zlobivý, nezbedný {< prarom. *but-džando}

bužanglo^{2 N M Luč} M {← **bužanglo**¹ ADJ} 1. podvodník, šejdír; 2. lhář

C

cerpij^{Ro} VI trpět {< slk. }

cigaretla^{Sen D Šul H Ser Z T Šur O Ro} **cigarekl'a**^{Ro} F [PL **cigaretli**] cigareta {< slk. dial. *cigaretla*, *cigarekl'a*}

cigaretta^{N Sel Ru So} **cigaretta**^{Ser T Lo M B Seč Le Luč} F [PL **cigaretti**] cigareta {< maď. *cigaretta*; cf. slk. *cigareta*}

cigňártól * **cigňártúl** * **cigňártúr** * **cigňártú**^{Sel} ADV {← **cigno**¹ ADJ} odmala, odmalička
¶ **khatar cigňártól** * **khatar cigňártú**^{Sel} ADV odmala, odmalička; ¶ **de cigňártól** * **de cigňártúl**^Z **de cigňártúr**^{Sen H Ser Seč} **de cigňártú**^{Šul N Lo Luž} ADV odmala, odmalička

cigno¹ ^{Sen Ra D Šul H Z T Le B N Seč Lo Sel Ser Luž M O Ru Šo} **cinno**^{T Luč Šur} **cino**^{T Luč So Ro} ADJ [F **cigni**] malý {< prarom. *tikno}; → **cigno** náj; → **cigno** khúro; → **cigni** khúri; → **cigno** bakro

cigno² ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Ru} **cinno**^{Šur Luč} **cino**^{So Ro} M 1. dítě *příbuzenský vztah*; 2. chlapec, kluk; 3. mimino, miminko, nemluvně ¶ **cignesko**^{N Sel Lo Seč} ADJ dětský

cignórri * **cignóri**^{Sel F} {← **cigno**² M} holčička

cignórro * **cignourro**^{Šul} **cignouro**^{Lo M} [OBL.SG **cignourres-**] {← **cigno**² M} mimino, miminko, nemluvně

cipij ^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T O Lo M Seč Le Luč So Ro} VI [IMP **cipin**, PFV **cipindas**] křičet, zakřičet {< rum. *tip-a*}

cipinkerel^{Ra Z T Luč Lo Sel} VI ITER {← **cipij** VI} 1. křičet, zakřičet; 2. stěžovat si

cipinkerimo^{Z M} {← **cipinkerel** VI ITER} křik

cirdel ^{Sen Ra D H Ser Z N Sel T Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VT 1. tahat, táhnout [někoho ~ něco]; 2. hrát *na hudební nástroj*; 3. potáhnout z *cigarety*; 4. about si *něco*; 5. hřabat, shrabat ¶ **cirdel pe**^M VI holit se

colo ^{D Šul H Ser Z M B Ru Luč So Ro} M 1. plachta *na vůz*; 2. plátno; 3. koberec; 4. ubrus; 5. hadr; 6. prostěradlo {< rum.}

cougákiňa^{Sel F} služka

cudzinco^{B M} cizinec *cizí, neznámý člověk* {< slk.}

Č

čačes ^{Sen D Šul H Ser Z T Le Luč So} **čačes** ^{Sen T Le Ro} ADV {← **čáčo**¹ ADJ} 1. opravdu, doopravdy, skutečně; 2. určitě, jistě {< prarom. *čačes}

čačikáno ^{Šul H Ser N M B Luč So} ADJ [F **čačikáni**] {← **čáčo**¹ ADJ} 1. pravdivý; 2. čestný, poctivý; 3. vlastní, pokrevní *u příbuzenského vztahu* {< prarom. *čačikano}

čačimo ^{Sen D Šul H Z T Le Luč So} M {← **čáčo**¹ ADJ} 1. pravda; 2. čest, úcta

čačipe^{Ro M} {← **čáčo**¹ ADJ} pravda

čačiválo^T ADJ [F **čačiváli**] {← **čáčo**¹ ADJ} pravdivý

čáčo^{l Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} ADJ [F **čáči**] 1. skutečný, pravý; 2. vlastní, pokrevní *u příbuzenského vztahu*; 3. pravdivý; 4. pravý *strana*; 5. pravdomluvný {< prarom. *čáčo}; → pi čáči rig; → paj čáči rig

čaládo^{Ser Šo N B Luž Seč Ro} M rodina {< mad' . }

čálo^{Sen Šul Ser N Sel T Šur M Le Ru Ro} ADJ sytý, najedený {< prarom. *čalo }

čang^{Sen D Šul H Ser Šo Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} F [PL **čanga**] 1. koleno; 2. kotník; 3. stehno {< prarom. *čhang }

čapáši^{N So} M 1. žal; 2. hněv, vztek, zlost, zloba {< mad' . }

čarod'ejníčka^B M čarodějnice, čarodějka

čato^{Sen D Šul H Z N Sel O M B Seč Luč So} M spona {< mad' . }

čavali^{VI} kručet

če^{D Luč Ro T Šul Le Sen Lo} ADJ PRO 1. jaký; 2. jak {< rum. }

čéderi * **čejderi**^{Lo} M hřebeč {< mad' . *csődör* }

čejzo^{N Sen Ser Z} **čézo**^O M lesník, hajný {< mad' . }

či PART ne- *indikativní negátor* {< prarom. *či "něco" }

čikat^{B Seč O D H Luč M N So Ro Sel Sen Ser Šul T Lo Z} M čelo

čikázij^{D H Z Sel O Lo B Seč} VI kýchat

čikenálo^{Sen D Šul H Ser Z Sel T Šur O M B Ru Luč So Ro} ADJ mastný

čilko^{O Lo} M kotník

čípa^{D Z N T Lo M B Seč So} F ospalek {< mad' . }

čípáňa^{Šo} F obočí, brva

čipegij^T **čepegij**^{Šul} VI kapat

čišlo^{D Šul H Ser Sel T B Ru So} ADJ 1. hubený, štíhlý; 2. nemastný {< prarom. *kišlo }

čisosko^{B Seč D D Le Luč So Ro Sen Šul T Z} ADJ PRO [F **čisoski**, PL **čisoske**] {← sosko ADJ PRO} žádný

čocháňi^{N Sel O} **čocháji**^{Sel} F čarodějnice, čarodějka {< prarom. *čovechani }

čomouvo^{Sel} M puchýř {< mad' . }

čór ^{Ro O} **čour** ^{B Seč D M N Ser Luž N Sel Sen Lo M B Luž Seč Ro} M zloděj {< prarom. *čor}

čórdáno ^{D Luč So} **čourdáno** ^{Sen Šul H Z M Luč} ADJ [F **čórdáni**, PL **čórdáne**] {← čórel VT} 1. zlodějský; 2. kradený, ukradený

čórdikáno * **čourdikáno** * ADJ {← čórel VT} zlodějský

čórel ^{Ro} **čourel** ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So} VT [PFV **čórdas** ~ **čórdinas**, PTC **čórdino**] krást {< prarom. *čorel}

čórimo ^{Luč So} **čourimo** ^{D H Z T} M [OBL.SG **čórimas-**] {← čórel VT} 1. krádež; 2. loupež; 3. lup *uloupené věci* ¶ **čórimasko** * **čourimasko** ^Z ADJ zlodějský

čorres ^{Sen Ra Šul H Z N T Šur O B Le Ru Luč So} ADV {← čorro¹ ADJ} 1. chudě, bídne; 2. špatně, nedobře *špatným způsobem*; 3. špatně, zle *tělesně*; 4. nešťastně {< prarom. *čores}

čorri ^{D H Ser Šo N Sel O Lo M B Luž Seč Ro Ser Šo N O} F [OBL.SG **čorra-**] {← čorro¹ ADJ} 1. chuděra, ubožačka; 2. osiřelá dívka; 3. nebožka; 4. podvodnice, šejdířka

čorrimo ^{Sen D Šul H Šo Z T Lo Le Ru Luč So} M [OBL.SG **čorrimas-**] {← čorro¹ ADJ} 1. chudoba, bída % **Ivende báro čorrimo sas**. V zimě byla velká bída.; 2. špatnost % **Kado báro čorrimo’j!** Tohle je velká špatnost!; 3. hnus, nechutnost, odporná věc % **Po drom pašolas la gurumňako čorrimo**. Na cestě ležel kravský hnus (tj. lejno).; 4. neštěstí % **O čorrimo pe sako lépěši pala tume sas**. Neštěstí vás provázelo na každém kroku.; 5. hněv, vztek, zlost, zloba % **Rovelas ando čorrimo**. Plakal/a zlostí.

čorro ¹ ^{Sen D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Ru Luč So} **čoro** ^{Ser Lo M B Luž Seč Luč Ro} ADJ [F **čorri**, PL **čorre**] 1. chudý, nemajetný; 2. špatný; 3. zlý; 4. zlobivý, nezbedný; 5. hnusný, nechutný, odporný; 6. nevlastní {< prarom. *čoro}

čorro ² ^{D H Ser Šo N Sel O Lo M B Luž Seč Ro Ser Šo N O} M [PL **čorre**, OBL.SG **čorres-**, OBL.PL **čorren-**] {← čorro¹ ADJ} 1. chudák, ubožák; 2. sirotek; 3. nebožtík; 4. podvodník, šejdíř

čourdikánes ^{Lo} ADV {← čórdikáno ADJ} zlodějsky

čourkánes ^N ADV {← čourkáno ADJ} zlodějsky

čourkáno ^N ADJ [F **čourkáni**, PL **čourkáne**] {← čór M} zlodějský

čourkári ^{Luž} M zloděj {< slk. *čorkár*}

čourkiňa ^{B Seč H M N Sel Šo Luž Lo Z} F {← čór M} zlodějka

čúči ^{B Seč O D H Luč M N So Ro Sel Sen Ser Šo Šul Luž T Lo Z} F prso, ňadro *ženské* {< prarom. *čúči} ¶ **del čúči** ^{Seč O Ro Ser Lo} VT kojit

čuklij ^{N Seč So} VI škytat

čuklouvo ^{N So Sel Ser Z} M 1. lýtko; 2. zápěstí; 3. kotník

čumidel ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} VT líbat, dát pusu

čupij ^{Ser} **čúpij** ^{Šul O B Seč} VT 1. pálit, štípat *o očích, ráně apod.*; 2. štípat *o hmyzu*

čurňa ^{Sen Ra Šul H Ser T Lo So} **čurna** ^D **čurrňa** ^{Z F cop}

D

dad ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} M [OBL.SG **dades-**] otec, táta {< prarom. *dad} ¶ **krestno dad** ^{Ro} M kmotr *ve vztahu ke kmotřenci*

dand ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} M zub {< prarom. *dand}; → dandengo doktori; → dandesko doktori

darado ^{D Z So} ADJ 1. bojácny, ustrašený; 2. strašidelný {< prarom. *daravdo}

daral ^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} VI bát se {< prarom. *daral}

daratutno ^{H T} ADJ 1. strašidelný; 2. bojácny, ustrašený

daravel ^{Sen Ra D Šul H Z T Le Luč So Ro} VT 1. strašit; 2. žárlit {< prarom. *daravel}

darutno ^{Sen Luč Šul} ADJ 1. bojácny, ustrašený; 2. strašidelný

de ^{B Seč O D H Luč Ru Ra So Sel Sen Šo Šul Luž T Z} CONJ ale *adverzativní konjunkce* {< maď. *de*}

dego ^O M mršina, zdechlina {< maď. }

dej ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} F [OBL.SG **da-** ~ **deja-**] matka, máma {< prarom. *daj} ¶ **krestno dej** ^{Ro} F kmotra *ve vztahu ke kmotřenci*

dél ^{H N Sel T O Le Luč So Ro} **dejl** ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Lo M B Luž Seč So} M [OBL.SG **dévles-**] bůh {< prarom. *devel} ¶ **Svunto Dél** ^T **Svunto Dejl** ^{Šul T B} **Smunto Dél** ^O **Smunto Dejl** ^N
Sunto Dél ^{Luč So} **Sunto Dejl** ^{Sen H Seč} M Bůh *křesťanský*

del ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VT [PFV **das**] dát {< prarom. *del}
¶ **del opre** ^{Seč N Sel Ser} VT udat *např. na policii*; ¶ **del ánde** ^{Ro Luž Lo} VT udat *např. na policii*;
→ del čúči; → del unžule

dešupánž ^{B Seč O D H Le Luč M Ra So Ro Sen Šo Šul Luž T Lo Z} ADJ CARD patnáct

dešušov ^{Ro Luč O D Z} **dešušov** ^{B Sel N Ser M Luž Seč T H D Z So Ra} ADJ CARD šestnáct {< prarom. *dešušov} ¶ **dešušovengo** ^O **dešušovengo** ^{N H} ADJ CARD šestnáctiletý

detehára ^{1 Sen Ra D Šul H Ser Šo Z Sel T Šur O M B Le Ru Luč So Ro} ADV ráno

detehára ^{2 Sen Ra D Šul H Z T Le Luč So Ro} M {← **detehára** ¹ ADV} ráno, jitro

detehártú^{1 So} ADV {← detehára¹ ADV} od rána

detehártú^{2 So} N {← detehártú¹ ADV} dopoledne

detehárutno^{HT} ADJ {← detehára¹ ADV} ranní

dévorro * **dejvorro**^N M {← dél M} Ježíš, ježíšek

dičhol^{Sen H Šo T Šur B Luč Ro} VI 1. být vidět; 2. zdát se *sen*; 3. vypadat {< prarom. *dikhjovel}
 ¶ **dičhol avri**^{Sel Ro} VI vypadat

dikhel^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VT vidět {< prarom. *dikhel}

dikhimo^{O Sen So Šul M} M {← dikhel VT} pohled, pohlédnutí

dikhlimo^T M {← dikhel VT} pohled, pohlédnutí

dikhlo^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Luč So Ro} M šátek {< prarom. *dikhlo}

dilajvel^{Sel Luč Ro} **dijajvel**^{Šul N Sel T Lo M B Le So} **di'ajvel**^{Seč} VI 1. zbláznit se; 2. šílet

dillo^{1 Sen D Šul H Ser Šo Z N Sel T O Lo Luž Seč Luč} **dilo**^{Lo M B So Ro} ADJ 1. hloupý, blbý; 2. šílený; 3. bláznivý {< prarom. *dinilo}

dillo² **dilo**^{Lo M B So Ro} M {← dillo¹ ADJ} 1. hlupák, blbec; 2. blázen

dindarel^{Šul Sel Šur B Ru Luč So Ro} **indarel**^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M} VT [IMP **dindar**, PFV **dindardas**, PTC **dindardo**] kousat {< prarom. *dandarel}

dindarkerel^{Šur B Seč Ru So Ro} **indarkerel**^{Šul H Z T} VT ITER [IMP **dindarker**, PFV **dindarkerdas**, PTC **dindarkerdo**] {← dindarel VT} okusovat ¶ **dindarkerdo** *
indarkerdo^{HT} ADJ okousaný, ohryzaný, ohlodaný

doavel^{Ro} VI [PFV **doavilas**] {← avel VI} dojít, dorazit *někam*

dobuj^{So} VI [PFV **dobundas**] 1. potřebovat; 2. mít *povinnost*; 3. muset *neepistemické* {< sch.}

dojekh^{Ro} ADJ PRO každý, každý člověk

doktori^{B Seč D H M N Le Ro Sel Ser Sen Šo Šul T Lo Z} **dochtori**^{Sel} M lékař, doktor ¶ **dandengo**
doktori^{Sel M Seč} **dandesko doktori**^N M zubař; ¶ **dandesko doktori**^N M zubař

doktorka^{D H Sen Šul} **dochtorka**^{Ser} F lékařka, doktorka

doktorkiňa^{B Seč O N Sel T Lo Z} F lékařka, doktorka

dolgo M věc, záležitost {< mad'.}

dolgozij^{Se1} **dougozij**^{N M} VI pracovat, dělat {< maď. }

dolmut^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} ADV 1. dlouho, dávno *např. dlouho / dávno jsem to neslyšel*; 2. dávno, v dávné době; 3. kdysi, dříve, v dřívější době; 4. dlouho *po dlouhou dobu* {< rum.} ¶ **maj dolmut**^{Ser} ADV naposledy

dore^{Ro} PART 1. asi; 2. možná, snad, třeba {< rum. }

dougozij^{N M} VI pracovat, dělat

drab^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} M 1. lék, léčivo; 2. tableta; 3. bylina {< prarom. *drab }

drabárkiňa^{Lo} F čarodějnice, čarodějka

drom^{Sen Ra D Šul H Ser Z Sel T Šur O M B Le Ru Luč So Ro} M [PL **droma**, OBL.SG **dromes-**] 1. cesta *fyzicky*; 2. cesta {< prarom. *drom < řec. *dromos* }

dromóro * **dromouro**^H M {← drom M} pěšina, stezka

dudum^{Sen Ra D H Ser Z N Sel O Lo M B Seč Luč So Ro} M 1. tykev; 2. dýně {< prarom. *dudum} ¶ **párno dudum**^{Ro} M tykev; ¶ **galbeno dudum**^{Ro} M žlutý meloun; ¶ **lolo dudum**^{Ro} M červený meloun

dúj^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} ADJ CARD dva {< prarom. *duj}; → dúje bájengo

dujto^{Sen Šul H T Luč} **dúto**^{Šul Ser So} ADJ ORD {← dúj ADJ CARD} druhý *v pořadí, z více než dvou*

dukhado^{D Šul H Z Le Luč So} ADJ bolavý {< prarom. *dukhavdo }

dukhal^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} VI bolet

dumo^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} M záda {< prarom. *dumo }

dumukh^{Ser Šo N O Lo M B Seč Ro} M pěst

dupko^{Ro} M degeš

dúr¹^{Sen D Šul H Ser Šo Z T Le Luč So Ro} ADV daleko {< prarom. *dur} ¶ **maj dúr**^{Sen D Šul H Ser Z T Luč So Ro} ADV 1. dále, dál *prostorově*; 2. dále, dál, nadále *časově*

dúr²^{O Ro} ADJ {← dúr¹ ADV} daleký, vzdálený % **maj dúr nípo** vzdálená rodina, vzdálený příbuzný

dúral^{Sen Ra D Šul H Ser Z T Le Luč So} **dural**^{Ro} ADV {← dúr¹ ADV} zdaleka, zdálky {< prarom. *durjal} ¶ **de dural**^{Ser} ADV zdaleka, zdálky

dúrano^{Luč} ADJ {← **dúr**¹ ADV} daleký, vzdálený

dúrutno^{1 D Šul N Sel T M} ADJ [F **dúrutni**, PL **dúrutne**] {← **dúr**¹ ADV} daleký, vzdálený

dúrutno^{2 N} M {← **dúrutno**¹ ADJ} cizinec *cizí*, *neznámý člověk*

Ď

ď'abadij^{Ro} VI omdlít

ď'áso^{Sel} M žal {< maď'.}

ď'ombra^{Sen T Lo Luž Seč Ru Ro} **ď'omra**^{D Šul N Sel O M B Le So} **džombra**^{H Ser Ro} F 1. žaludek; 2. břicho {< maď'. *gyomor*}

ď'oršan^{T Luč So} ADV 1. rychle; 2. šikovně {< maď'. *gyorsan*}

ď'oršo^T ADJ [F **ď'oršo**] rychlý {< maď'. *gyors*}

E

e^{Sen Ra D H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Le Ru Luč So} ART → **o**

éftino^{Sen D Šul H Ser Z} **ejftino** ADJ levný, laciný {< prarom. *eftino < řec.}

elteňi^{Šo N Lo M Seč Luč So Ro} M oblek {< maď'.}

ellejšígo^N M nepřítel {< maď'.}

erekre^{Sen Seč} ADV 1. zcela; 2. úplně {< maď'.}

érzij^{Šo Seč Le} VT 1. pást; 2. zařídit {< maď'.}

F

fajma^{O D H Luč Le Ra So Sel Sen Ser Šo Luž T Lo Z} PART 1. asi; 2. možná, snad, třeba

falka^{Sen Šul Šo Z O Seč Sen Šul Šo Z O Seč} F brada *část těla*

farmári^{Sel So} M statkář

félo * **fejlo**^{Ser} M věc, záležitost {< maď'.}

feri ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} PART 1. jen, jenom, pouze; 2. až do té míry, že {< rum. }

feštjlo ^M M malíř

fiškároši ^{D Šul Ser N Sel Lo M B Luž Seč} M [PL **fiškároša**] právník {< maď. dial. *fiskáros*; cf. maď. stand. *fiskális* }

folij ^{B Seč O D H Luč M N Ra So Ro Sen Ser Ser Šul T Lo Z} VI 1. téct; 2. kapat

frišen ^{Sen Šul D H Z} ADV rychle {< maď. *frissen* }

friššo ^{D T} ADJ [F **friššo***] 1. čerstvý; 2. hbitý {< maď. *friss* }

G

gad ^{Sen H Ser Z N Sel T O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} M košile {< prarom. *gad} ¶ **gáda** ^{Sel Ser N Seč Luž D So H Luč Z Šul Lo} **gada** ^{Ro} PL 1. oblečení, šaty, oděv; 2. mužské šaty; 3. prádlo

galbeno ^{1 Sen D Šul H Ser Z Sel T Šur O M B Ru Luč So Ro} ADJ žlutý {< rum. }; → galbeno dudum

galbeno ^{2 Ser O B Ru} M {← galbeno¹ ADJ} žloutek

gančálno ADJ šilhavý

gavutno ^{Luč So} ADJ vesnický

gazda ^{Ser Z Luž So Ro} M sedlák

gazdiňa ^{Ro} F selka

gazgatouvo ^N **gazgatovo** ^{Sel} M ředitel

gáži ^{Sen Ra Z Sel Šur Lo Ru Ro} **gajži** ^{D Šul H Ser Z N Sel T O B Seč Luč So} **gažži** ^{Sen} **gaži** ^{Sen H Luč T} F 1. Neromka, Gádžovka; 2. selka; 3. žena, ženská {< prarom. *gadži }

gažikáno ^{Šul} **gažikano** ^{Ro} ADJ {← gážo M} neromský, gádžovský {< prarom. *gadžikano }

gážo ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} M 1. sedlák; 2. Nerom, Gádžo; 3. muž, mužský, chlap {< prarom. *gadžo} ¶ **gáže** ^{Sen D Šul H T Luč} PL lidé

gejgejvo ^B M hrtan

gélas → žal

gembelivno ^{M T} ADJ kulatý

ger^{D Sel O So Ro} **gejr**^{B M} svrab, prašivina {< prarom. *ger}

gerálo^{H ADJ} {← ger M} zasvrabený, prašivý {< prarom. *geralo}

géro^{Ro} **gejro**^{So B N Lo M Ser Seč} M 1. nebožtík; 2. chudák, ubožák {< prarom. *gero}

gicij^{Ro} VI vejít *někam*

gičij^{Sel} VI škytat

gickij^{O Lo B} VI škytat

gili^{Ro} **d'ili**^{Sen D Šul H Ser Šo Z Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So} F [PL **gil'a**] píseň {< prarom. *gili}

gil'abel^{Ro} **d'ilabel**^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T O B Le Ru Luč So} VT [PFV **gil'abandas**] {← gili F} zpívat {< prarom. *giljabel}

gil'abkerel * **d'ilabkerel**^{Sel So} VT ITER {← gil'abel VT} prozpěvovat, pozpěvovat

gindij^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le So Ro} VI myslet, myslet si [že] {< rum.}

girčo^{Ser} M sval

girt'ána^{Lo Seč} F 1. hrdlo; 2. hrtan

girt'áno^{B Seč M N} M 1. hrdlo; 2. hrtan

gitara^{Sen D Šul H Ser Z T Šur O B Seč Le Ru Ro} F kytara

glážuno^{Sen D Šul H Ser Z Šur O M B Luč So} **glažuno**^{Sel Ro} ADJ skleněný

god'aver^{Sen Ra D Šul H Ser Z T B Seč So Ro} ADJ 1. rozumný; 2. moudrý; 3. šikovný {< prarom. *godjaver}

god'averimo^{Z B Sel N} **god'arimo**^{Luž} M {← god'aver ADJ} moudrost

god'averipe^{Ro} M {← god'aver ADJ} moudrost

gój^{O Luč Ru Ro Sel Sen Šur} **gouj**^{B Seč O M N Sel Ser Šul Lo Z} F 1. střevo; 2. párek {< prarom. *goj} ¶

gouja^{B O Sel Lo} F vnitřnosti; ¶ **káli gój**^{Ru} F jelito

gorálko^{D O} M korálek, korále

grasni^{Sen D Šul H Sel T O Lo B Seč Luč Ro} F klisna, kobyla {< prarom. *gras(t)ni}

grast^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} M kůň {< prarom. *grast < arm. *grast*} ¶ **grastesko**^{Z N O Lo B} **grastengo**^M ADJ koňský; ¶ **terno grast**^{O Ro} M hřebec

grastáno ^{Sen D Šul H Sel T Seč Luč So Ro} **grastano** ^{Le} ADJ {← *grast* M} koňský {< prarom. *grastano}

grastári ^{O M T Seč} M {← *grast* M} jezdec

grt'áno ^{D Sel Sen Ser Šul} M 1. hrdlo

guglo ^{Sen D Šul H Z T O Luč So Ro} ADJ sladký {< prarom. *gudlo}

gulatívo ^{B D Sen} ADJ kulatý

gulato ^{Ro} ADJ kulatý

gulička ^{Šo} F nosní dírka *u člověka*

guruv ^O M býk {< prarom. *guruv}

guruváno ^{D Z Sel Šur Ru So Ro} **gurváno** ^{Šul H Ser M B} ADJ {← *guruv* M} hovězí {< prarom. *guruvano}

guruvni ^{Ro} **guruvňi** ^{Sen D Šul H Z Sel T Luč} **gurumni** ^{Ro} **gurumňi** ^{N O Lo M B Seč So} F [PL **guruvňa**, OBL.SG **guruvňa-**] {← *guruv* M} kráva {< prarom. *guruvni} ¶ **gurumňako** ^O ADJ hovězí

guruvňalo ^{Luč} ADJ {← *guruvni* F} kravský

H

háčkuvalij ^O VT háčkovat

hado ^{*} M [OBL.SG **hados-**] had {< slk. *had*} ¶ **hadosko** ^{Sen} ADJ [F **hadoski**] hadí

hálalo ^{Sel} M smrt {< *mad'*.}

halási ^{B N So Sel} M rybář

hamišo ^{Ser} M podvodník, šejdř

handliari ^{Ro} M kupec, obchodník

hango ^{B Seč O D H Luč M N So Ro Sel Sen Ser Šul T Lo Z} M hlas {< *mad'*. *hang*}

hapáckiňa ^{Lo} F jeptiška

hapčij ^{Ser} VI kýchat

harišňa ^{O Šul H Z Sel T O Lo M B Seč Luč So Ro} F ponožka {< *mad'*.}

hášlij ^{Seč} VI zívát

hatoši ^{Sel Ro} M koruna *měna nebo mince*

haveri ^{B M T} M 1. kamarád; 2. přítel {< maď. }

haverkiňa ^{M F} 1. kamarádka; 2. přítelkyně

henteši ^{D Šul Ser Z N Sel M Seč} **henteše** ^{Lo} **hentešin** ^{T M} řezník

herečka ^{B Seč O D H Luč N So Sen T Z} F herečka

herečkiňa ^{Lo F} herečka

heremo ^M M radost {< maď. }

hijába ^{Luč So} ADV nadarmo, darmo, marně, zbytečně {< maď. *hiába* }

himle ^{Sel M} PL neštovice

hírešo ADJ slavný, proslulý, věhlasný, známý {< maď. *híres* }; → hírešo rrom

hňiso ^{D O Ro} M hnis {< slk. }

hod' ^{Sen Ra H Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Ru Le Luč So} **hod** ^{Sen D Šul H Šo Z T B So} **hoj** ^{Ro} CONJ 1. že; 2. až
do té míry, že {< maď. *hogy* } ¶ **hod' ... te** ^{N Lo Seč Le Luč So} **hod ... te** ^{Sen D Šul H Z B So} **hoj ... te**
^{Ro} CONJ aby

hodvábí ^O **hodváb** ^{Seč} N hedvábí {< slk. }

holij VT [PFV **holindas**] holit {< slk. *holiť*' } ¶ **holij pe** ^{D Ser Ro} VI holit se

horúčka ^{Sen D H Z O Lo Ro} F horečka, zvýšená teplota {< slk. }

hoteli ^{N Sel O Lo M B Luž Seč Ro} M hotel {< maď. }

hovedzívo ^{Sen Luč} ADJ hovězí {< slk. *hovädzí* }

hrtano M hrtan

hubári ^{B O D Ro Z} M houbař

hudobníko ^{D Šul So Ro} **hudobníko** ^{Sen H T B Luč} M hudebník, muzikant

hurňa ^{H B} F nosní dírka *u člověka*

Ch

chachavel ^{D Šul H Z N Sel T Lo M B Seč Le Luč So Ro} VT 1. krmit; 2. pást {< prarom. *chachavel}

chal ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VT 1. jíst; 2. ničit {< prarom. *chal} ¶ **chal pe** ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VI 1. jíst se; 2. hádat se, hašteřit se, škorpít se; ¶ **chal téle** ^{O Lo} VT kousat

cháló ^{So} ADJ sytý, najedený {< prarom. *chalo}

chanamik ^{1 Šul Ser O M B Luž Seč Luč So Ro} M [PL **chanamika**] svat *synův nebo dceřin tchán* {< prarom. *chanamik}

chanamik ^{2 Ser B So} F svatka *synova nebo dceřina tchyně* {< prarom. *chanamik}

chanamika ^{1 H Z Luč Ro} F [PL **chanamiki**] {← *chanamik*¹ M} svatka *synova nebo dceřina tchyně*

chanamika ^{2 N Sel Lo} M {← *chanamika*¹ F} svat *synův nebo dceřin tchán*

chanamikiňa ^{N Sel T O Lo M Luž Seč} **chanamkiňa** ^{Sen D Šul} F [PL **chanamikiňi**] {← *chanamik*¹ M} svatka *synova nebo dceřina tchyně*

chanamiko ^{Sen D Šul H T So} M [PL **chanamikura**] svat *synův nebo dceřin tchán* {< prarom. *chanamik}

chand'ol ^{Sen D Šul H Ser Luč So} **chanžol** ^{Z N Sel T O Lo M B Seč} VI svrbět, svědit {< prarom. *chandžovel}

chanudel ^{Ro} VT škrábat, škrabat *něco, někoho*

chanžimo ^{Lo} M {← *chand'ol* VI} 1. svědění, svrbění; 2. svrab, prašivina

chanžol ^{Z Lo M B Seč} VI svrbět, svědit

charkuno ^{Šul} ADJ měděný

chas ^{Ro} M hlen *na plicích* {< prarom. *khas}

chasal ^{Ro} VI kašlat

chijel ^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luč So} **chil'el** ^{B Seč} **chilel** ^{Luž} VI kálet, srát, kakat {< prarom. *chinjel}

chinel ^{Luč Ro} VI kálet, srát, kakat

chiv ^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Ru Ro} F 1. díra, otvor *otvor, nikoli jáma v zemi*; 2. jáma, díra *prohlubeň v zemi* {< prarom. *chev}

chivárdo ^{Sen D Šul H Z T Luč So} ADJ děravý

chochado ^{O Ro Sen Šul} M podvodník, šejdír

chochadutno ADJ podvodný

chochamári ^M M podvodník, šejdír

chochavel ^{B Seč O D H Luč M N Ru Le So Ro Sel Sen Ser Šul T Lo Z} VT 1. lhát; 2. podvést *obecně*

chochavno * **chochamno** ^{So} ADJ lživý, prolhaný

chóli ^{Luč Ro} **chouli** ^{D Sen Šul T Lo Z} F hněv, vztek, zlost, zloba {< prarom. *choli < řec. }

choljáriko ^{H T} **choláriko** ^{Sen} ADJ rozhněvaný, rozzlobený, naštvaný

chol'ajvel ^{Ro} **choljajvel** ^{H Luč T} **chojajvel** ^{B D Le So Sen Šul T Z} VI hněvat se, zlobit se, být naštvaný *na někoho*

chol'arel ^{Ra Ro} **choljarel** ^{H Luč T} VT 1. rozčilovat *někoho*; 2. zlobit, hněvat ¶ **chol'arel pe** ^{Ra}
cholarel pe ^{H Ro} **chojarel** ^{B D Sen So T Šul T Z} VI rozčilovat se

chrípka ^{Lo} F chřipka

chromívó ^O ADJ chromý {< slk. *chromý*}

chulavel VT česat

churdes ^{Ro} ADV na drobno

churdo ^{Sen D So} ADJ drobný ¶ **churde** ^{Šul H Z T Luč So} PL drobné, mince

chutílel ^{Sen Šul H Z T Luč} **chuťilel** ^{Sen D H Z T Le Luč So} VT [IMP **chutil**, PFV **chutildas**, PTC **chutildo**] {← **chuťel** VI + **lel** VT} 1. chytit; 2. dotýkat se; 3. napálit, ošidit, oklamat, obalamutit, doběhnout, dostat *někoho*; 4. chytat *např. ryby* {< prarom. *uchtilel} ¶ **chutildo** ^{Šul O B} ADJ zasnoubený; ¶ **chutílel téle** VT ¶ **chutildo téle** * **chutildo teje** ^{N O B} ADJ zasnoubený

chuťadi ^O F {← **chuťel** VI} žába

chuťadi ^T F {← **chuťado**¹ ADJ} nevěrnice, poběhlice, děvka

chuťado¹ ^{T B Luč} **chuť'ado** ^{So} ADJ [F **chuťadi**] {← **chuťel** VI} nevěrný

chuťado² ^{B Luč} **chuť'ado** ^{So} M {← **chuťado**¹ ADJ} nevěrník, sukničkář, děvkař, kurevník

chuťel ^{Sen Šul} **chuť'el** ^{Sen Ra D H Z T Luč So} **chučel** ^{Ro} VI [IMP **chuťi**] skočit, skákat {< prarom. *uchtjel} ¶ **chuťel opre** ^{Šul} **chuť'el opre** ^{D T} VI vyskočit, vyskakovat

chut'kerel ^{Z N O Luč} **chučkerel** ^{D Šul H Ser Sel T Lo B Luž Seč So Ro} VI ITER [IMP **chut'ker**] {←
chut'el VI} poskakovat

I

i ART → o

idegeno ^{1 Luč So} ADJ [OBL.M **idegenone**, OBL.PL **idegenone**] cizí {< maď. *idegen*}

idegenno ^{2 M N} M {← **idegeno** ¹ ADJ} cizinec *cizí, neznámý člověk*

id'ešen ^{So} **id'eššen** ^{Sel} ADV 1. šikovně; 2. rychle {< maď. }

id'eššo ^{T So} ADJ [F **id'eššo**] šikovný {< maď. }

igen ^{Sen D Šul Ser Šo Sel Ro} **igen** ^{Sen} ADV velmi, hodně, moc *intenzifikátor u sloves, adverbii a adjektiv* {< maď. *igen*}

igrel → **lingrel**

ihlica ^{T O Ro} F jehlice

ikra ^{N Sel M} F dvojče {< maď. }

ikrel ^{Sen D Šul N So} **ikerel** ^{Šul H Z N So} VT 1. chovat, držet *domácí zvíř*; 2. trvat, potrvat; 3. držet, podržet; 4. vést *někam* (např. o cestě)

ileto ^{Seč Luč} M život {< maď. }

imátkozij ^{So} VI modlit se {< maď. }

indarel → **dindarel**

indarkerel → **dindarkerel**

inekeškiňa ^M F zpěvačka

ingrel → **lingrel**

inkav ^{Ro} PART 1. raději, radši *něco dělat*; 2. spíš

inke ^{Sen Ra D Šul H N Sel T Šur O Lo B Seč Le Ru Luč So Ro Ro} PART ještě {< rum. }

inkrel ^{H Sel T Luč So Ro} VT 1. chovat, držet *domácí zvíř*; 2. trvat, potrvat; 3. držet se

intregi ^{Sen Ra D H Z T Luč So Ro} PL PRO [OBL **intregonen**] {← **intrego** ADJ PRO} všichni

intrego ^{Sen Ra D Šul H Ser Z Sel T Lo Le Luč So Ro} **trego** ^H ADJ PRO [F **intrego**, PL **intregi**] 1. celý; 2. všechen {< rum. *întreg*}; → **intregi žéne**

iškola ^{D Sel M So} F škola

ivánd ^{H Sel T M B Ru Luč} ADJ syrový {< prarom. *ivand}

izadij ^{N Sel T M Luč} VI potit se

izdrado ^{Šul} ADJ roztřesený

izmo ^{Luč N So Sel T Lo} **izma** ^{Šo} M sval {< mad' .}

ízutno ^{D Šul} ADJ včerejší

J

jágero ^{H Šul N Lo} **jágeri** ^B M lesník, hajný

jajgatáši ^{D Šul H T Luč So} M [OBL.SG **jajgatášes-**] křik {< mad' .}

jajgatij ^{Sen D Šul H T Le Luč So} **jagatij** ^{Ro} VI [PFV **jajgatindas**] křičet, zakřičet {< mad' .}

jakh ^{Sen D Šul H Ser Šo N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Ru So Ro} **jákh** ^{Z Šur Luč} F oko {< prarom. *jakh} ¶
bange jákhengi ADJ šilhavý

jekh ^{H Le Ru So Ro Sel Sen T Z} **jejkh** ^{B Seč O H Luč M Luč Sel Luž Ser Šur T} **jek** ^{Šul Šo Sel O} **ek** ^{Sen Ra D Šul H Z O}
^{Lo B Seč Le Luč So} **ekh** ^{Sen H Ser Šo Sel T Šur M B Le Ru Luč} **jejk** ^{Šul T O Ru} ADJ CARD jeden {< prarom. *jekh}

Jezuško ^{Šo Sel} **Jezuška** ^{Seč O M} M Ježíš, ježíšek

jilo ^{Sen H Ser N T O Le Luč Ro} M srdce {< prarom. *ilo}

jive ^{Sen H T Luč Ro} **jivej** ^{Sen D Šul H So} **ive** ^{H T Luč} **ivej** ^{Sen D Šul Z} ADV 1. Zadarmo % **Kindem kodo nad'on lézno, majnem jivěj.** Koupil/a jsem to velmi levně, skoro zadarmo.; 2. nadarmo, darmo, marně, zbytečně % **Ivěj muři dej vorbijas leske.** Marně mu [to] moje matka říkala.

jutij ^{T Luč So} **lutij** ^{Luč} VI [PFV **jutindas**] dostat se *někam* {< mad' . *jut*}

K

kabelka^{Sel O B F} kabelka

kadej^{1 Sen D Šul H Z N T Šur O Lo B Seč Ru} **kadejk**^{D Šul} **kadejke**^{So} **káde**^{Ro} ADV PRO tak, takhle *tím způsobem*

kadej² **kadejk**^{Šul} CONJ tak, a tak *konektor*

kado^{1 Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} ADJ PRO [F **kadi**, PL **kadala** ~ **kadal**, OBL.M **kadale**, OBL.F **kadala**, OBL.PL **kadale**] tento, tehle *adnominální demonstrativum* {< prarom. *ak-ad-ava }

kado^{2 Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} M PRO [PL **kadala**, OBL.SG **kadales-**] {← **kado**¹ ADJ PRO} tento, tehle *pronominální demonstrativum*

kadžiki^{Ro} ADJ PRO tolik

kaj^{1 D Ro} **ká**^{B Seč O D H Le Luč M N Ru Ra So Sel Sen Ser Šo Šul Luž T Lo Z} **káj**^{D Le Luč šulekovo Z} ADV PRO kde {< prarom. *kaj }

kaj² PREP 1. u *prostorově*; 2. k, ke *prostorově*

kaj³ CONJ 1. že; 2. protože {< prarom. *kaj }

kako^{1 Sen Ra D Šul H Ser Z Sel T Šur Lo Le Luč So Ro} ADJ PRO [F **kaki**, PL **kakala**, OBL.M **kakale**, OBL.F **kakala**] tehleten, tadyten *adnominální demonstrativum* {< prarom. *ak-ak-ava }

kako^{2 D H Z T Le So} M PRO [PL **kakala**] {← **kako**¹ ADJ PRO} tehleten, tadyten *pronominální demonstrativum*

kalca^{O Lo B Luž Seč Luč So Ro} F 1. kalhoty; 2. nohavice {< rum. }

kaliko ADJ nešikovný

kálo^{1 Sen Ra D Šul H Ser Z T Šur Lo B Seč Le Ru Luč So Ro} ADJ 1. černý ; 2. zamračený {< prarom. *kalo}; → káli gój

kálo^{2 H Ser Ro} M {← **kálo**¹ ADJ} 1. černoč; 2. stín

kamado^{1 M} ADJ zasnoubený {< prarom. *kamavdo }

kamado^{2 N} M milenec, milý

kamarádo^{Ra D T Šul Luž O} **kamaráto**^{Ro T} M 1. kamarád; 2. přítel {< slk. }

kamarátka^{Šul B Sel Luž T H D Ro} F 1. kamarádka; 2. přítelkyně {< slk. }

kamarátka^o F 1. kamarádka; 2. přítelkyně

kamel^{D O B Seč Le} VT 1. chtít; 2. mít rád; 3. milovat {< prarom. *kamel}

kamimo^{Sen Ra D H Z T M} {← *kamel* VT} 1. láska; 2. dluh

kan^{Sen D Šul H Šo Lo N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} M ucho {< prarom. *kan}

kana¹ ADV PRO kdy {< prarom. *kana}

kana²^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} CONJ 1. když *časové*; 2. když *podmínkové* {< prarom. *kana}; → vi *kana*

kánrrro^{Ro} **kárrno**^{Šo Sel} **kárno**^{Lo M Seč Le} M 1. jehličí; 2. trní; 3. meč

kanna^{O D M N Ru Sel Sen Ser Šur T Z F} vědro, kýbl

kaparij^{Seč Luč So} VI škrábat se

kapij^{Sen Ra D Šul H Z T Le Luč So} VT [PFV **kapindas**] 1. dostat; 2. chytit; 3. chytat *např. ryby* {< maď. *kap*}

karfin^{Sen D Z T B Šur O M Ser Ru Sel Šo Ro} M 1. hřeb, hřebík; 2. tříska; 3. špendlík {< prarom. *karfi < řec. }

karing^{Ro Šo} PREP směrem k

karingodi^{Luž Ro} ADV PRO všude *stativní*

karperéco^{Sel T O Lo M Seč} **karperéci**^{B So} M 1. náramek; 2. náhrdelník, řetízek {< maď. }

kárrno^{Šo Sel} **kánrrro** **kárno**^{M Le} M 1. tříska; 2. bodlák; 3. trn; 4. meč

kasavo * **kaso**^{Ro} **kesavo**^{Sen D H Z Le} **kacavo**^{Ra O So} **kecavo**^{D Šul Ser Z N Sel T Šur O M B Seč Ru Luč So}
ADJ PRO [F **kasavi**, PL **kasave**] takový {< prarom. *ak-asavo}

kašt^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T Šur O M B Le Ru Luč So Ro} M 1. dřevo, dříví; 2. strom; 3. palice, hůl; 4. kůra; 5. klacek; 6. kůl {< prarom. *kašt}

kaštuno^{D Šul Ser Sel T Šur O M B Ru Luč Ro} ADJ dřevěný {< prarom. *kaštuno}

kašukajvel^{D Šul H Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Luč So} VI ohluchnout

kašukisajvel^{Sel Ro} VI ohluchnout

kašuko^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} ADJ hluchý, neslyšící {< prarom. *kašuko}

katana^{D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le} **khatana**^{Sen Ra H T} **ketana**^{Luč So Ro} **khetana**^{Luč Ro} M
[PL **katani**, OBL.SG **katanas-**] voják {< rum. *cătană* "voják"}

katanija^{D Šul H Ser Z O} **ketanija**^{Luč So F} 1. vojna; 2. válka {< rum. *cătănie* "vojna" }

ke^{Sen D Šul H Ser Z N T Lo M B Seč Le Luč So Ro} CONJ 1. protože; 2. protože jinak; pokud ne, tak {< rum. *că* }

kéčégo^{So} **kejčígo**^{Luč} **kéčígo**^{Luč} M dluh {< maď. }

keha^{H Ser Sel B F} hlen *na plicích*

kehegij^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Seč Ru Luč So} VI 1. kašlat; 2. kašlat, srát *na někoho / něco*

kendévo^D **kendejvo**^{Šul H Luč} **kendívo**^{Ro} M [OBL.SG **kendévos-**] ručník, osuška {< maď. *kendő* }

kerďol^{Sen D Šul H Sere'd Z N Sel T Šur O M B Le Ru Luč So} VI [PFV **kerďilas**] 1. stát se *něčím, někým n. nějakým*; 2. narodit se; 3. tát, rozpustit se, rozpouštět se *teplem* {< prarom. **kerdjovel* }

kerel^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VT [IMP **ker**, PFV **kerdas**, PTC **kerdo**] 1. dělat, činit; 2. pracovat, dělat {< prarom. **kerel* } ¶ **kerel upre**^{Sel} VT přivést do jiného stavu, zbouchnout; → kerel bú'i

kerestaňa^{B N Lo M Ser Seč Luž Ro} **kerestaňňa**^{O Sel F} kmotra *ve vztahu ke kmotřenci* {< maď. }

kerestapo^{B N Lo Seč Sel Ro} M kmotr *ve vztahu ke kmotřenci* {< maď. }

kerestelij^{Luž Ro So} VT [PTC **kerestelime**] křítit {< maď. } ¶ **kerestelime**^{Ro Luč} ADJ pokřtěný

keresto^{Z Luč} M kříž {< maď. *kereszt* }

kerko^{Sen H Z T Luč So} **kirko**^T ADJ hořký {< prarom. **kerko* }

kerno^{Sen Šul H Ser Z Sel T O B Seč Luč So Ro} ADJ shnilý {< prarom. **kerno* }

kest'úva^{N Sel O Lo B Seč} **kišiva**^{Ro F} [PL **kest'úvi**] rukavice {< maď. *kesztyű* }

kettéši^{B N Sel} **kettejši**^{Šul H Ser Z} M dvojče {< maď. }

kettij^M VT plést {< maď. }

keťi^{D Šul Ser Šo Sel Šur O Lo M B Luž Seč Luč} **keči**^{Ro} **keť'i**^{Sen Ra D Šul Šo Z N T Šur Le Ru So} **keť'i**^H ADJ PRO QUANT [OBL.PL **keť'e**, SUBST OBL.PL **keť'en-**] 1. kolik; 2. tolik {< prarom. **keti* }

kidel^{Sen Šul H Z N T Šur Lo M Seč Le Luč So Ro} VT 1. sebrat *shromáždit*; 2. sebrat *ze země* {< prarom. **kidel* } ¶ **kidel ávri**^{Luž} VT vybrat

kikidel^{Luč Ro} VT [PFV **kikidas**] tisknout, mačkat {< prarom. **kikidel* }

kimiveši^{N Sel} **kómúveši**^{So} **kemiveši**^T M zedník

kindo ^{Sen Šul Z T Le So} ADJ 1. mokrý; 2. vlhký {< prarom. *kindo}

kínozij ^{Šul B} VI trpět {< mad'.}

kirado ^{D Šul H Ser Šo Z Sel Šur O M B Ru} **kirádo** ^{Luč Ro} ADJ 1. horký; 2. vařený, uvařený; 3. pečený, upečený {< prarom. *keravdo}

kiravel ^{Sen D Šul H Z Sel T Lo Seč Le Luč Ro} VT vařit, uvařit

kirčima ^{B Seč O M N Ro Sel Ser Luž} F hospoda {< rum.}

kirčimár ^{Seč} M hospodský, hostinský

kirčimári ^{Ser M Luž} **krčmári** ^{Ser} M hospodský, hostinský

kirčimároši ^B **kičmároši** ^N **krčmároši** ^{Ro} M hospodský, hostinský

kirlo ^{Ro} M hrdlo

kirpa ^{Z N Sel T O Lo B Seč So Ro} F [PL **kirpi**, OBL.SG **kirpa-**, OBL.PL **kirpen-**] 1. hadr; 2. látka, tkanina *techtilie*; 3. plátno {< rum. *cîrpă* "hadr; utěrka"} ¶ **kirpi** ^{Sen D Šul H Ser Z T O Lo M B Luž Seč Le So Ro} PL 1. oblečení, šaty, oděv; 2. dámské šaty; 3. prádlo

kirvi ^{Sen D Šul H Z N Sel T Luž Le Luč Ro} **t'irvi** ^{O Lo B Seč So} F 1. kmotra *ve vztahu k rodičům kmotřence*; 2. kmotra *ve vztahu ke kmotřenci* {< prarom. *kirivi}

kirvo ^{Sen D Šul H Ser Šo Z N T Luž Luč Ro} **t'irvo** ^{O Lo B Seč So} M 1. kmotr *ve vztahu k rodičům kmotřence*; 2. kmotr *ve vztahu ke kmotřenci* {< prarom. *kirivo}

kišiva → **kest'úva**

kívánij ^{Sen Ra Šul H Z N Sel T M B Seč Luč So} VT [PFV **kívánindas**] 1. přát *někomu něco*; 2. přát si *něco* {< mad'. *kíván*}

kivánij ^{Sen Ra Šul H Z Sel T M Seč Luč} VT přát *někomu něco* {< mad'.}

kjahňe ^{O Ro} PL neštovice {< slk.}

ko ^B ADJ PRO tento, tehle *pronominální demonstrativum* {< prarom. *ok-ova}

kočak ^{Sen D H Z N T O Lo M B Seč Luč So} **kočák** ^{Sel Ro} F knoflík {< prarom. *kočak < arm.}

kodo ^{1 Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} ADJ PRO [F **kodi**, PL **kodola** ~ **kodala** ~ **kodal**, OBL.M **kodole**, OBL.F **kodola**, OBL.PL **kodole**] ten *adnominální demonstrativum* {< prarom. *ok-od-ova}

kodo ^{2 Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} M PRO [PL **kodola** ~ **kodala**, OBL.SG **kodoles-** ~ **kodales-**, OBL.PL **kodolen-** ~ **kodalen-**] {← **kodo** ¹ ADJ PRO} ten *pronominální demonstrativum* ¶ **anda kodo** ^{Ro Seč} CONJ proto, a proto

koj^{D Šul H Ser Z N T Lo M B Luč So} ADJ PRO tato, tahle *adnominální demonstrativum*

kokalo^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Luč So Ro} M kost

kolin^{B Seč D D H M N So Ro Sel Sen Ser Šo Šul Luž T Lo Z} M 1. hrud', prsa; 2. plíce

kolopo^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Le Luč So Ro} M klobouk {< maď. *kalap*}

kon ~ ko^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} SG PRO [OBL **kas-**, GEN **kasko**] 1. kdo *tázací*; 2. který *vztažné* {< prarom. **kon*}

kopáči^{Ser B Seč Le Luč So} M strom {< rum. }

kopasno^{N Sel} ADJ plešatý, holohlavý, lysý {< maď. *kopasz*}

koporšovo^{D Ru Luč So Ro} **koporšouvo**^{Šul H Ser T Šur O B} M 1. rakev; 2. hrob {< maď. *koporsó*}

kor^{Ro} F krk {< prarom. **kor*}

korálo^{Ro} M korálek, korále

korkóri^{Luč Ro} **korkouri**^{D H N T Le Luč So} ADJ; 2. sám, samotný *bez nikoho*

korona^{Ser N O Lo M B Luž Seč Ro} F koruna *měna nebo mince* {< maď. *korona*}

korrajvel^{Sen D Šul H Z N Sel T O So} **korajvel**^{Ser Lo M B Seč Luč Ro} VI {← korro ADJ} oslepnout

kórrako * **kourrako**^{Sel} M {← kourri F} náhrdelník, řetízek

korrenge^{Šo} PL {← korro ADJ} brýle

korro^{Sen D Šul H Ser Z Sel T O Luč So} **koro**^{M B Luž Seč Ro} ADJ slepý, nevidomý {< prarom. **korro*}

kotníko^{Šo} M kotník

kourri^{N Sel Šul Z} **kouri**^{B Seč O D H M N Sen Ser T Lo} F krk {< prarom. **kori*}

kouža^{B H M Ru So Sel Ser Šo Šul Šur Z} F 1. kůra; 2. kůrka; 3. slupka *ovoce apod.*; 4. skořápka; 5. kůže *na těle*

kova^{I D N T Šur Lo Luč So} M PRO [PL **kovi**, OBL.SG **koves-**, OBL.PL **koven-**] to, ten, tentononc *nominální echpletivum maskulina nebo neznámého rodu* {< prarom. **ok-ova*}

kova^{2 D N T Šur Lo Luč So} F PRO [PL **kovi**, OBL.SG **kova-**, OBL.PL **koven-**] ta, tentononc *nominální echpletivum feminina* {< prarom. **ok-ova*}

kováči^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T O M B Seč Luč So Ro} M kovář

kovlo^{Luč} **koulo**^{Sen D Šul H Z T Luč So} ADJ měkký {< prarom. **kovlo*}

kozinka^{Lo} F sestřenice

kozino^{Lo} M bratranec {< maď. }

koženka^{Lo} F kožich

kožucho^{Sen D Šul H Z Sel T O B Ro} M kožich {< slk. }

kraj^{Sen D Šul H Ser Z N T Lo M B Seč Le} M král

krajáskiňa^{Sen D Ser Z N T Lo M Seč Luč So Ro} **krajáskiňa**^{Šul} F královna

kráji^{O Ro} **kraji**^{So Ro} M král

králo^{D Luž Luč} M král {< slk. }

královna^{D H B Luž} F královna

královňivo^O **královnívo**^T F královna

kravata^{Sen D Šul H T O B Seč Ro} F kravata {< slk. }

krčmároškiňa^O F hospodská, hostinská

krétinca^{Luč So Ro} **krejtinca**^{D Šul H Z N Sel Lo M Seč} F zástěra {< rum. }

krestno^{Ro} ADJ [F **krestno**] křestní {< slk. dial. *krestny*}; → krestno dad; → krestno dej

kšeftári^N **šeftári**^{Sen Ra D Šul H Z T O M Luž Seč Luč So} M kupec, obchodník

kuč^{D Šul H Z Sel T O Lo M B Seč Le Luč So Ro} **kúč**^{Sen H Sel T Šur B Ru Luč So Ro} ADJ drahý, nákladný {< prarom. *kuč}

kúč^{H Luč Ru Ro Sel Sen Šur T} **kuč**^{B Seč O D H Le Luč M So Ro Sel Šul T Z} ADJ drahý, nákladný {< prarom. *kuč}

kúduši^{Šul N T O M B Luč} M [PL **kúduša**] 1. žebrák; 2. mrzák *chromý člověk* {< maď. dial. *kúduš*; cf. maď. stand. *koldus*}

kuchárka^{N B Seč Ro} **kucharka**^{Ser} F kuchařka

kuchárkiňa^O M kuchařka

kúj^{B Šo Lo} **kuj**^{O D H Luč M N So Ro Sel Z} F 1. loket; 2. koleno; 3. kotník {< prarom. *kuni}

kuko¹ ^{Sen D Šul H Ser Z Sel T Šur O B Le Ru Luč So Ro} ADJ PRO [F **kuki**, PL **kukola ~ kukala**, OBL.M **kukole**, OBL.F **kukola**, OBL.PL **kukole**] 1. tamten, tamhleten *adnominální demonstrativum*; 2. minulý {< prarom. *ok-ok-ova}; → kuko berš

kuko² Sen D Šul H Z T Šur Le Ro M PRO [PL **kukola** ~ **kukala**] {← kuko¹ ADJ PRO} tamten, tamhleten *pronominální demonstrativum*

kukurízo Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Ro **kukurizo** Sec So M kukuřice {< rum. }

kullanči^T M [PL **kullančura**] klíště {< maď. *kullancs*}

kumpánija^N M kumpán, parták

kurel^O VT souložit {< prarom. *kuřel}

kurva Ser N O M B Luž Ro F děvka, kurva *prostitutka, nevěstka* {< maď. }

kurváši Ser N Sel O M Luž M nevěrník, sukničkář, děvkař, kurevník {< maď. }

kušlo B Sec O H M Sel Ser T Lo Z M {← kušlo¹ ADJ} plešatý člověk, plešoun, holohlavec

kušlo¹ H Ser Z Sel T O Lo M B Sec ADJ 1. holý *nepokrytý oděvem*; 2. plešatý, holohlavý, lysý

kuzina Sel F sestřenice {< rum. }

kuzinkiňa^M F sestřenice

kuzíno Sen H Ser Sel M Luž Sec **kuzino** Sel M Luž Sec M bratranec {< rum. }

Kh

khabno^N Sel B Luž Sec **khamno** Sen Šul So Ro ADJ [F **khabni**] těhotný {< prarom. *khabno} ¶
perel khabno^N B **perel khamno** Šul So VI otěhotnět {← maď. *teherbe esik* [do těhotenství spadnout] "otěhotnět"}; ¶ **ášel khabno** Luž **ášel khamno** Ro VI otěhotnět

khabňárel Ser B Luž Sec **khamňárel** DH Ser Z N T O VT [PFV **khabňárdas**] {← khabno ADJ} přivést do jiného stavu, zbouchnout {< prarom. *khabnjarel}

khabňol Lo M **khamňol** DH Ser Z T O VI [PFV **khabňilas** ~ **khabňili**] {← khabno ADJ} otěhotnět {< prarom. *khabnjovel}

khak Ser Sec Le Ro **thak** DH Ser Šo Z N T O M B F [PL **khaka**] podpaží, podpaždí {< prarom. *khak} ¶ **telaj thak** DH Z N T B ADV v podpaží, v podpaždí; ¶ **telaj khaka** Sec ADV v podpaží, v podpaždí

khand^M So N {← khandel VI} smrad, zápach, pach

khandel Sec O DH Luč Le M So Ro Sen Ser T Z VI smrdět, páchnout {< prarom. *khandel}

khandino¹ DH N Lo M So ADJ {← khandel VI} 1. smradlavý, páchnoucí; 2. líný, lenivý {< prarom. *khandino}

khandino^{2 N Sel M} {← khandino¹ ADJ} špinavec, špindíra

khangeri^{H Šo N T Le Luč Ro} **khangejri**^{Sen D Šul H Z Luž Seč M T Luž Seč} **khangéri**^{D H Ser Sel Šur O Le Ru}
Luč So Ro **khangéjri**^{Ser Lo M B F} 1. kostel; 2. kostel, chrám, svatostánek {< prarom.
*khangeri}

khangli^{Ro Šo} **khangji**^N **khangli**^{Luž F} hřeben

khátar^{Sen Ra D Šul H Šo Z T Šur Le Luč So} ADV PRO 1. odsud; 2. tudy, tadytudy {< prarom. *ak-atar}

khatar¹ ADV PRO 1. odkud; 2. kudy {< prarom. *katar}

khatar^{2 Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} PREP od {< prarom. *katar};
→ khatar cigňártól

khate^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O M B Seč Le Ru Luč So Ro} ADV tady, zde, tu

kher^{1 Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} M [PL **khera**, OBL.SG **kheres-**,
OBL.PL **kheren-**] 1. dům; 2. byt; 3. pokoj *obytná místnost* {< prarom. *kher}

kher^{2 Sen D Šul H Z Sel T O Lo M B So Ro} F [PL **khera**] holínka, vysoká bota {< prarom. *kirach}

khére^{O Ro Luž Luč} **khejre**^{Ra Sen Z So D H Šul B Ru Luž Luč T} ADV {← kher¹ M} doma {< prarom.
*khere}

khérutno^D **kherutno**^{T So} ADJ {← kher¹ M} domácí, domovní {< prarom. *kherutno}

khino^{D Šul Z Sel Lo M B Seč Le Luč So} **khinno**^{Ra T Luč} ADJ [F **khini**, PL **khine**] unavený {< prarom.
*khino}

khiňarel^{*} VT {← khino ADJ} unavit, znavit {< prarom. *khinjarel} ¶ **khiňardo**^{N Ro} ADJ
unavený {< prarom. *khinjardo}

khiňol^{Sen D Šul Z Luž Luč} VI [PFV **khiňilas**, PTC **khiňilo**] {← khino ADJ} unavit se, znavit se
{< prarom. *khinjoval} ¶ **khiňilo**^{Luž} ADJ unavený

khoča^{Ro} PL zápěstí

khosel^{Sen D Šul H Z Z N Sel Šur Ru Luč So Ro} VT utřít, utírat {< prarom. *khosel} ¶ **khosel pe**^{N Sel O}
Lo B Seč Luč So Ro **chosel pe**^M VI utřít se; ¶ **khosel téle**^{Ru Luč} **khosel teje**^{Sen D Šul H Z T O So} VT
utřít, utírat; ¶ **khosel opre** VT utřít, utírat; ¶ **khosel ávri**^{T Ru} VT vymazat *namazat zevnitř*

khote^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T M B Le Ru Luč So Ro} **kote**^{Ser} **kothe**^{Ro} ADV PRO 1. tam *stativní*; 2.
tam *direktivní*; 3. tamhle *stativní*

khul^{D Ser Z N Sel O Lo B Seč Ru So Ro} M výkal, hovno, lejno {< prarom. *khul}

khúri^{Sel} F hříbě {< prarom. *khuri} ¶ **cigni khúri**^M F 1. hříbě; 2. klisna, kobyla

khúrica^{Sel} F hříbě

khúro^{Šul N Sel O Lo M B Seč Ro} M hřebec {< prarom. *khuro} ¶ **cigno khúro**^{N O Lo B Seč} M hříbě

khuvel^{N Ro} VT 1. plést; 2. háčkovat {< prarom. *khuvel} ¶ **khuvel ánde**^{B N Sel Lo} **khouvel ánde**^{Šo} VT zaplést *vlasy*

L

la ART → o

la F SG PRO → **voj**¹

lako^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} ADJ PRO [F **laki**, PL **lake**, OBL.M **lake**, OBL.F **laka**, OBL.PL **lake**] její {< prarom. *lakero} → **voj**¹

lala^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} F [PL **lali**, OBL.SG **lala-**] teta {< rum. }

lánco^{D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} M 1. náramek; 2. řetěz; 3. náhrdelník, řetízek; 4. korálek, korále; 5. řemen {< maď. }

langal^{O Lo B Ro} VI kulhat {< prarom. *langal}

lano^{Sel} M len {< slk. }

lášimo^{M Luč N Sel} M {← **lášo** ADJ} 1. dobrota; 2. štěstí

lášo^{Sen D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} ADJ 1. dobrý; 2. hodný; 3. přátelský; 4. veselý; 5. čestný, poctivý; 6. slušný {< prarom. *lačho}

lázo^{Sel T M B Seč Luč So} M horečka, zvýšená teplota {< maď. *láz*}

lažavkerdo^{D Z T So} ADJ stydlivý

lažavutno^{Ro} ADJ stydlivý

le ART → o

legelij^{Sel} VT pást {< maď. }

len PL PRO → **von**¹

lengo ADJ PRO [F **lengi**, PL **lenge**, OBL.M **lenge**, OBL.F **lenga**, OBL.PL **lenge**] jejich {< prarom. *lengero} → **von**¹

les M SG PRO → **vov**¹

lesko ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} ADJ PRO [F **leski**, PL **leske**, OBL.M **leske**, OBL.F **leska**, OBL.PL **leske**] jeho {< prarom. *leskero} → **vov**¹

lézno ^{So} ADJ levný, laciný {< sch.}

ligrel ^{M N Lo} VT 1. nést *něco někam*; 2. vést *někam* (např. o cestě)

likrel ^{B Seč Z} VT 1. chovat, držet *domácí zvěř*; 2. držet se

lim ^{D H Ser N Sel T O Lo B Seč Ro} F 1. hlen, nudle, sopel *v nose*; 2. hlen *na plicích* {< prarom. *lim} ¶ **šúki lim** ^{N Lo} F holub *zaschlý hlen z nosu*

limáli ^{Sel} F {← limálo¹ ADJ} usmrkanka, usoplenka *holčička pohrdavě*

limálo¹ ^T ADJ {← lim F} usmrkaný, usoplený {< prarom. *limalo}

limálo² ^{Šul N Sel O Lo B Seč} **limalo** ^{Ro} M [PL **limále**] {← limálo¹ ADJ} usmrkanec, usoplenec *chlapeček pohrdavě*

lindra ^{Sen Z M B} F spánek, spaní {< prarom. *lindri}

lindrajvel ^{Sen} **indrajvel** ^H VI {← lindrálo ADJ} být ospalý

lindráló ^{Sen Šul H Z O M Seč Luč So} **indráló** ^{D N Sel T Lo B Luž} ADJ [F **lindráli**, PL **lindrále**] {← lindra F} ospalý {< prarom. *lindralo}

lingrel ^Z **ingrel** ^{Sen Ra D Šul H T Šur B Luč So Ro} **igrel** ^{Ser N O M Le} VT [IMP **linger**, PFV **lingerdas**, PTC **lingerdo**] 1. nést *něco někam*; 2. vést *někoho někam*; 3. vést *někam* (např. o cestě)

linkrel ^Z **inkrel** ^{T Luč Ro} **likrel** ^{D Z} **ikrel** ^{D Šul H Z So} VT [IMP **linker**, PFV **linkerdas**] 1. držet, podržet; 2. chovat, držet *domácí zvěř*; 3. trvat, potrvat; 4. vážit si

lolo ^{Sel Luč So} **lolo** ^{Ro} ADJ [F **lóli**, PL **lóle**] červený {< prarom. *lolo}; → lolo dudum

londo ^{D Šul Z T Luč} ADJ slaný

loš ^{Šul Z Lo B So Ro} F radost {< prarom. *loš}

lošal¹ ^{D Šul H Ser Z N Sel T Šur O B Luž Seč Ru Luč So Ro} VI [PFV **lošandas** ~ **lošajlas**] {← loš F} 1. mít radost, radovat se, těšit se *z něčeho*; 2. těšit se *na něco, na někoho*

lošal² ^{Luž N} {← lošal¹ VI} radost

lošamo ^{N M} {← lošal¹ VI} radost

lošárel ^{Lo M Luč Ro} VT [PFV **lošárdas**] {← loš F} 1. těšit, potěšit; 2. chválit

louve ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O M B Luž Seč Le So} **lóve** ^{Le Luč Ro} **lóve** M peníze {< prarom. *love}

lóve ^{Luč Ro} **louve** ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O M B Luž Seč Le So} PL peníze {< prarom. *love}

lubňi ^{H Sel Ro} **lumňi** ^{Šul} F nevěrnice, poběhlice, děvka {< prarom. *lubni}

lubno ^{Ro} M nevěrník, sukničkář, děvkař, kurevník {< prarom. *lubno}

luma ^{Sen D Šul H Ser Šo Z Sel T Šur O M B Le Ru Luč So Ro} F [OBL.SG **luma-**] 1. svět; 2. Země, zeměkoule; 3. země *geografický nebo politický útvar*; 4. kraj, oblast; 5. doba {< rum. *lume* "svět"} ¶ **lumako** ADJ [F **lumaki**, PL **lumake**] 1. světový; 2. skvělý, výborný

lungo ^{Sen D Šul H Ser Z Sel T Šur O B Seč Le Luč So Ro} ADJ 1. dlouhý; 2. vysoký *o předmětu* {< rum.}

luštavo ^{N Sel} M lenoch

M

mačárniko ^{Ro} M opilec, ožrala, pijan

majinti ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z Sel Šur O Lo M B Ro} ADV 1. kdysi, dříve, v dřívější době; 2. nejdříve, nejprve

majnem ^{Sel B Seč Ru Luč So Ro} ADV 1. skoro, málem; 2. skoro, téměř {< maď. *majdnem*}

makhlo ^{Sen D Šul H Ser Z Sel T Šur M B Le Ru} ADJ 1. vymalovaný *specifický aktionsart*; 2. natřený; 3. barevný

malad'ol ^{Sen D Šul H Šo Z Sel T O Le Ru Luč} VI [PFV **malad'ilas**] {← malavel VT} 1. potkat se, setkat se; 2. sejít se

malári M malíř

malavel ^{Sen D Šul H Z N Sel T O Lo B Seč Le Luč So Ro} VT [PFV **maladas**, PTC **malado**] 1. uhodit, udeřit, praštit, bouchnout; 2. klepat, t'ukat; 3. padat {< prarom. *malavel}

mama ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo N Sel T O Lo M B Luž Seč Le So Ro} F matka, máma

mámi ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} F babička {< prarom. *mami < řec.} ¶ **phúri mámi** ^{N Ser Ro Seč Luž M N M Ser Seč Luž Ro} F prababička

mangado ^{Ro} ADJ zasnoubený

mangavel ^{Šul H Z T Luč Ro} VT žádat o ruku {< prarom. *mangavel}

mangel ^{Sen D Šul H Z T Le Luč So Ro} VT [PFV **manglas**] 1. žádat; 2. prosit; 3. objednat, objednávat {< prarom. *mangel} ¶ **mangel opre** ^{Luč So Ro} VT 1. žádat; 2. nutit; → mangel unžule

manuš ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} M 1. člověk; 2. muž, mužský, chlap {< prarom. *manuš} ¶ **perdalutno manuš** ^O M cizinec *cizí, neznámý člověk*

manušni ^{Z Luč So} **manušni** ^{Sen H Luč} F žena, ženská {< prarom. *manušni}

már ^{Sen Ra D Šul H Z T} **má** ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur Lo M B Luž Seč Le Ru} PART už {< maď. *már*}

marel ^{Sen Ra D Šul H Ser Z T B Le Luč So Ro} VT 1. bít, mlátit, tlouct; 2. bojovat; 3. klepat, ťukat; 4. přibít, přitlouct

Márija F Marie *osobní jméno* {< maď. *Mária*; cf. slk. *Mária*} ¶ **Svunto Márija** ^{Šul T Lo M}
B Smunto Márija ^{Ser N Ó} **Sunto Márija** ^{Sen D H Z Luž Seč So Ro} F Panna Maria

masálo ^T ADJ mastný {< prarom. *masalo}

masári ^{O B} **mesári** ^{Luč} M řezník

mašári ^N M rybář

maškar ¹ ^{Sen D Šul H Z N T Šur O Le Luč So Ro} PREP 1. uprostřed, vprostředku; 2. mezi; 3. okolo, kolem {< prarom. *maškar}

maškar ² ^{Luč M Ro Ser Šo} M {← **maškar** ¹ PREP} 1. střed, prostředek; 2. bok, kyčel *část těla*

maškáral ^{Sen D Šul H Ser Z T O B Ru Luč So} ADV 1. zprostřed, zprostředka; 2. uprostřed, vprostředku; 3. doprostřed, doprostředka {< prarom. *maškaral}

maškarúno ^{Sen D Šul H Z T Luč So Ro} ADJ {← **maškar** ¹ PREP} prostřední, střední; → **maškaruno**
náj

mašla ^{D Sel O Lo M B Seč} **maš'la** ^{Ro} F mašle

mášo ^{B Seč O D H N Sel Ser Šo Šul T Lo Z} M [PL **máše**, OBL.SG **mášes-**] 1. ryba; 2. lýtko {< prarom. *mačho}

máto ¹ ^{Sen Ra D Šul H Šo Z Sel T Šur O M B Ru Luč So Ro} **mato** ^{Le Ro} ADJ opilý {< prarom. *mato}

máto ² ^{D Ser N Sel Lo Luž} M {← **máto** ¹ ADJ} opilec, ožrala, pijan

mat'akerno ^{B Seč O M N Sel} M opilec, ožrala, pijan

me ^{Sen Ra D Šul H Šo Z Sel T Lo M B Seč Le Luč So Ro} SG PRO [OBL **man-**, GEN **murro**] já {< prarom. *me}

mejrimo ^N M {← **merel** VI} smrt

mekel ^{D Šul H Ser Z So} VT *rozejít se o partnerech*

melálo ^{Sen D H Ser Z Sel T M Luž So} ADJ [F **meláli**, PL **melále**] špinavý {< prarom. *melalo}

melachno^{D Šul} ADJ snědý, tmavý {< prarom. *melachno < řec.}

meňasoňa^{Ser O Sel B} F nevěsta *při svatbě* {< maď.}

merel^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Ru Luč So Ro} VI umřít, zemřít {< prarom. *merel} ¶

merel ánde^{N Sel} VI omdlít

meripe^{Ro M} {← merel VI} smrt

mesároši^{Ro} **mésároši**^{So} **mesásoši**^{Luž M} řezník

mezij^{D H Sen Ser Šul T Z} VI vypadat

mihalňica^{D Šul Ser Z Sel Lo B Seč Ro} **mihalnica**^H **miháňica**^O F řasa *část těla*

mikina^{N Sel O B Seč Ro} F mikina {< slk.}

milijómošo^{B N} M milionář

milijonári^{O D Sel Ser Šul Z Ro} M milionář

milutno^{Šul} ADJ letní {< prarom. *nilajutno}

miminko^{Šo B Luž Seč} M mimino, miminko, nemluvně

mindenhol^{Sel Seč} ADV PRO všude *stativní* {< maď.}

mindig^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T Šur Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} ADV PRO vždy, vždycky {< maď. *mindig*}

mír^{Sen Ra H Z T M Luč} ADV PRO proč {< maď. *miért*}

míte^{D Šul H Ser Z M B Seč} ADV od té doby, co {< maď.}

miúta^{Sel} ADV od té doby, co {< maď.}

mižal^{H Luč Ser M} VI 1. vrtět; 2. poskakovat; 3. hýbat se, hnout se; 4. třepotat *např. křídly* {< prarom. *midžal}

mó^{Ro} **mou**^{Sen D Šul Z T M So} PART chlape, člověče *particle addressing a (Romani) man who is younger than, or of the same age as, the speaker* {< prarom. *mo < řec.}

mórci^{D Luč Ru So Ro} **mourči**^{Ser} **mourči**^{B Seč D H Luč M So Sel Sen Ser Šo Šul Šur Luž T Lo Z} F 1. kůže *na těle*; 2. kůže *materiál*; 3. srst; 4. kožešina {< prarom. *morthi}

morgij^{Lo B So} VI 1. kručet; 2. chrochtat; 3. bučet

mórt'uno * **mourt'uno**^{Šul} **mórcuno**^{Ru Luč Ro} **mourčuno**^{Sen H T Lo M} ADJ [F **mórt'uni**] {← mórci F} kožený; → morčuno zubuno

moštoho^{N Ser Lo M B Seč} ADJ nevlastní {< mad'.}

motora^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Sel F} [PL **motori**] automobil, auto {< slk.}

motori^{Z T Šur O M B Le Ru Luč So Ro} M [PL **motora**] automobil, auto {< slk.}

muj^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} M 1. obličej, tvář; 2. ústa, pusa {< prarom. *muj}

mujálo^{D Šul H Ser Z Sel T O Lo M B Luž Seč} M [OBL.SG **mujáles-**] {← muj M} 1. starosta; 2. soudce

mukhel^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VT 1. nechat; 2. nechat *dovolit, povolit*; 3. nechat, zanechat *někoho n. něco někde* {< prarom. *mukel} ¶ **mukhel pe**^{B Luž Ro} VI rozejít se *o partnerech*

múlimo^{Lo B} M {← múlo¹ ADJ} smrt

múlo^{1 D H B N Lo O M Ser Sel Šo Luž Ro} ADJ {← merel VI} 1. mrtvý *o člověku*; 2. nebohý *zemřelý*; 3. zdechlý, chcípělý, zašlý *o zvířeti* {< prarom. *mulo}

múlo^{2 B N Šo Luž Ro B} M {← múlo¹ ADJ} 1. nebožtík; 2. mrtvola

murári^{Sen D Šul H Z O Lo B Luž Luč Ro} M zedník {< slk. *murár*}

muravel^T VT stříhat {< prarom. *muravel} ¶ **muravel téle**^{Sen Šul H Z Lo Luč} **muravel tejde**^{So} VT ostříhat ¶ **murado téle** ADJ ostříhaný; ¶ **muravel ávri**^{*} VT vystříhat ¶ **murado ávri**^M ADJ vystříhaný

murdejvel^{Sen Šul H} **mundajvel**^{Ser O Luč So} **mudajvel**^{Ser} VI [PFV **murdejlas** ~ **murdejlo** ~ **murdejli**] {← murdálo ADJ} 1. zdechnout, chcípnout, zajít *o zvířatech*; 2. uhasnout *o ohni*

murdálo^{Šul N T M Seč} **mundálo**^{Z Luč So} ADJ [PL **murdále**] {← **murd-*} zdechlý, chcípělý, zašlý *o zvířeti* {< prarom. *murdalo}

murdárel^{Sen Šul H Ser Z Sel T Lo B Le Ru Luč Ro} **mundárel**^{Sen D H Ser Z T Šur O Ru Luč So} **mudár-**^{So} VT [IMP **murdár**, PFV **murdárdas**, PTC **murdárdo**] {← **murd-*} 1. zabít; 2. utratit *zvíře*; 3. hasit *oheň* {< prarom. *murdarel} ¶ **murdárdo**^{Sen Šul Sel Lo B} **mundárdo**^{D H O Luč Ro} ADJ zabítý {< prarom. *murdardo}

murdárkerel^{Luč} **mundárkerel**^{T Luč} VT ITER [PFV **murdárkerdas**] {← murdárel VT} zabíjet, pozabíjet

murro^{D H N Sel Ser Šul Z} **muro**^{B Seč O D H Le Luč M N So Ro Sel Sen Ser Luž T Lo} ADJ PRO [F **murri**, PL **murre**, OBL.M **murre**, OBL.F **murra**, OBL.PL **murre**] můj {< prarom. *minro} → **me**

murš^{Sen D Šul H Ser Šo N Sel T O M B Luž Luč So Ro} M [PL **murš**, OBL.SG **muršes-**, OBL.PL **muršen-**] muž, mužský, chlap {< prarom. *murš}

muršáno ^{Sen D Šul H Ser T M B Luč So Ro} ADJ [F **muršáni**, PL **muršáne**] {← murš M} mužský, chlapský

muršikáno ^{Luž} ADJ [F **muršikáni**, PL **muršikáne**] {← murš M} mužský, chlapský {< prarom. *muršikano}

musajvel ^{Sen Ra D Šul H Z T Luč} VI [PFV **musajlas**] kazit se {< prarom. *rumisavel} → **rumusajol**

musárel ^{Sen D Šul H Z N T M Luč} VT [IMP **musár**, PFV **musárdas**, PTC **musárdo**] 1. kazit; 2. ničit; 3. utratit *peníze* {< prarom. *rumisarel < řec. *rim-az-o*} → **rumuj**

musňáca musnáca ^{Seč Lo} M vous ¶ **musnácengo** ^{Luž} ADJ vousáč

musnácálo ^M ADJ vousáč

musňáco ^{Šo} M vousáč

mustáca ^{B O D M N So Ro Sen Ser Šul T Z} M vous ¶ **mustácako** ^{Ser} ADJ vousáč

mustácalo ^{Ro} ADJ vousáč

mustáčošo ^{Seč O N} M vousáč

muter ^{Ser N Sel O Lo B Seč Ro} M moč

mutisajvel ^{Sen} **mucisajvel** ^{D Lo} VI oněmět

múto ^{H Sel T} **muto** ^{Sen D Z N O Lo M B Seč} ADJ němý {< rum. *mut*}

mutosajvel ^{H Z N T O} VI {← múto ADJ} oněmět

mutrel ^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Luč So Ro} VI močit, čůrat

muzikanto ^{Sen H Z N Ro} M hudebník, muzikant

mužikuši ^M M hudebník, muzikant

mužikuššo ^T M hudebník, muzikant

N

na ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} PART 1. ne- *subjektivní negátor*; 2. ne- *prohibitivní negátor* {< prarom. *na}; → na butájig

načáčo ^{Sel} ADJ nevlastní

nad'on^{B Seč O D H Le Luč M Ru So Sen Šo Šul Luž T Lo Z} ADV QUANT velmi, hodně, moc *intenzifikátor u sloves, adverbii a adjektiv* {< maď. *nagyon*}

náhrd'elníko^{B Seč} M náhrdelník, řetízek {< slk. }

náj^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} M prst na ruce {< prarom. *naj} ¶
phúro náj^{Šo} M palec; ¶ **báro náj**^{Seč N Ro} M 1. palec; 2. ukazovák *prst*; ¶ **cigno náj**^{Seč N}
cino náj^{Ro} M malík, malíček; ¶ **thulo náj**^{Ro} M palec; ¶ **maškaruno náj**^{Ro} M prostředník, prostředníček

naj^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VI není, nejsou 3. *osoba indikativu prézenta spony* {< prarom. *na-hi} → **si**

nakh^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} **nak**^{Šul N Lo} M 1. nos; 2. konec *prostorový nebo časový*; 3. kraj, okraj {< prarom. *nakh} ¶ **báre nakhesko** ADJ nosatec; ¶ **nakhesko**^{D Šul Ser Sel T O Lo B So ROžkovany} ADJ nosní

nakhálo¹ ADJ {← **nakh** M} nosatý

nakhálo^{2 M N Sel} M {← **nakhálo**¹ ADJ} nosatec

nakhavel^{B O N Ru Ro Ser Šo Šur} VT [PFV **nakhadas**] polknout, polykat {< prarom. *nakhavel}

nakhválengo^{Luž} M nosatec

nana^{Ro} F [OBL.SG **nana-**] teta

nango^{Sen Ra D Šul H Z Sel T O Lo M B Seč Luč So Ro} ADJ 1. nahý, nahatý; 2. holý *nepokrytý oděvem* {< prarom. *nango}; → *nange šeresko*

nano^{Sen Ra D Šul H Z Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Luč So Ro} M strýc {< rum. }

nasul^{1 Sen D Šul H Ser Z Sel T Le Luč So Ro} ADJ [F **nasul**, PL **nasula**, OBL.PL **nasule**] 1. zlý; 2. zlobivý, nezbedný; 3. špatný {< prarom. *nasul}

nasul^{2 N Ro} M {← **nasul**¹ ADJ} d'ábel, čert

nasules^{Sen D Šul Ser Sel T M Luč Ro} ADV {← **nasul**¹ ADJ} 1. zle *zlým způsobem*; 2. špatně, zle *tělesně* {< prarom. *nasules}

nasulimo^{D T} M {← **nasul**¹ ADJ} hněv, vztek, zlost, zloba

nasvajvel^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} VI {← **nasválo** ADJ} onemocnět

nasválimáto^{Sen Šul Ro} M {← **nasválo** ADJ} nemoc, choroba

nasválimo^{D H Z N Sel T O Lo B Le Luč So} M {← **nasválo** ADJ} nemoc, choroba

nasválo^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Lo Le Luč So Ro} ADJ nemocný {< prarom. *nasvalo}

našavel^{N O Seč B Lo} VT [PFV **našadas**] {← našel VI} odehnat ¶ **našavel ávri**^{T B Le Luč So Ro} VT vyhnat

nášavel^{Sen D Šul H Z N Sel Lo B Seč So} VT [PFV **nášadas**] {← našel VI} unést *provést únos*

našel^{Sen D Šul H Z N T Le Luč So Ro} VI běžet, utíkat {< prarom. *našel}

náškerel^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Luč So Ro} VI ITER {← našel VI} běžet, utíkat

naštík^{Sen D Šul H Z T Seč Luč So} **našt'ík**^{Ro} **našt'i**^{Ro} **našt'ík**^{Sel H Le Luč} **našt'i**^{Ra Le Ro} **naštík**^{Sen Z T Luč} PART nemoci, nemoc {< prarom. *našti}

nátcha^{Sel} F rýma, nachlazení, nastydnutí {< maď. *nátha*}

névo^{Ro So Z D Luč O T Sen} **nejvo**^{K Sen H Šul N Ser Seč Sel Luž Lo} ADJ nový {< prarom. *nevo}

nípo^{Ser N Sel Ro O Lo M B Seč Ro} M rodina {< maď. }

novinári^{B O D H Luč N Ro Sen Ser Šul T Lo Z} F novinář

nugotan^{Seč} **ňugotan**^{Luč N So} ADV klidně

Ň

ňakendejvo^{Šo N Luč O M} **nakendejvo**^{Sel} M kravata {< maď. }

ňemo^{Ro} ADJ němý {< slk. }

ňoma F stopa {< maď. *nyom*}

ňomij^{Seč D Luč So Šul T Z} VT 1. tisknout, mačkat; 2. tlačit; 3. klečat

O

o^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} ART [F **i**, PL **le ~ e**, OBL.M **le ~ e**, OBL.F **la ~ a**, OBL.PL **le ~ e**] *člen určitý* {< prarom. *o}

obleko^{Sen D T Sel} M oblek {< slk. }

oblo^{H Sel Šul Z} ADJ kulatý {< slk. }

oboči^{Sen} N obočí, brva

obočivo^O M obočí, brva

obočje^{Luč Ro} PL obočí, brva

óčovno^{T Luč} **oučovno**^T ADJ [F **óčovno**] levný, laciný {< maď. *olcsó*}

ód'álo^D ADJ pyšný, nafoukaný {< prarom. *ogjalo}

ochromelij^O VI ochrnout

ojšágirouvo^{Seč M} M novinář

okruhlivo^O ADJ kulatý

okulára^{Sen Šul Z T O Lo} **okulári**^B **okuláre**^{Ro} PL brýle {< slk. }

okuli^{Seč} PL brýle {< slk. }

opre^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} **upre**^{Sel T Le Luč} ADV 1. nahoře, navrchu; 2. nahoru {< prarom. *opre}; → kerel upre; → del opre; → vazdel opre; → baravel opre; → šuvlol upre; → suvel opre; → mangel opre; → khosel opre; → šinel opre; → chu'el opre

opruno^{Sen Šul H Z T Ru Luč So} ADJ horní, vrchní {< prarom. *opruno}

orvoši^{Luč So Ser} M lékař, doktor

oud'i^{Šul H Ser Šo B F} duše {< prarom. *ogi < arm. *ogi*}

P

pajálo^{Ro} ADJ {← páji M} 1. mokrý; 2. vlhký {< prarom. *panjalo}

páji^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} M [PL **pája**, OBL.SG **pájes-**] 1. voda; 2. řeka; 3. potok; 4. pití; 5. moře {< prarom. *pani}

pajtáši^H M 1. kamarád; 2. přítel {< maď. *pajtás*}

pajtáškiňa^{H F} {← pajtáši M} 1. kamarádka; 2. přítelkyně

pákimo^{Lo} M hnis

pala PREP {< prarom. *palal}; → pala sako jekh; → pala sako

palco^{B O M} M palec

palma^{Ser Šo N O Lo Lo B Seč Ro} F dlaň {< rum. *palmă*}

palunes^{Šul H Ru Luč} ADV {← paluno ADJ} naposledy

paluno ^{Sen D Šul H Z T O Ru Luč So} ADJ {← **pala** PREP} 1. zadní; 2. poslední; 3. pozdější {< prarom. *paluno} ¶ **po paluno** ^{Sen D H Z T O Ru} ADV 1. naposledy; 2. vzadu

pančuška F punčocha {< slk.}

pančucha ^O F punčocha {< slk.}

papíri ^{D Lo} M 1. hadr; 2. kapesník; 3. list *papíru*

papiroši ^{Lo Ro} M 1. kapesník; 2. plátno; 3. list *papíru*

papu ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le So Ro} **papo** ^{Luč So} M děd, dědeček {< prarom. *papus < řec. *papus*} ¶ **phuro pápu** ^{N M Ser Seč Luž Ro} M praděda

papuča ^{Sen D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Le Luč So Ro} F [PL **papuči**] 1. bota; 2. holínka, vysoká bota {< madř. *papucs*}

párni ^{Sen F} {← **párno**¹ ADJ} Neromka, Gádžovka

párno ^{1 Sen D Šul H Ser Šo Z N T Šur O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} ADJ [F **párni** ~ **párni**, PL **párne**] 1. bílý; 2. světlý {< prarom. *parno} ¶ **po parno** ^{Ro} **po párho** ^{Sen Šul Z Le Luč} ADV na bílo; ¶ **pe párnēs** ^{T So} **pe párne** ^H ADV na bílo; → párho búko; → párho dudum

párno² ^{Sel Šur M B Ru Ro} M {← **párno**¹ ADJ} 1. bílek; 2. zornice, panenka

páselij ^O VT pást {< madř.}

paša ^{Seč O D H Le Luč M N Ru Ra So Ro Sel Sen Ser Šul T Lo Z} PREP vedle *stativní* {< prarom. *pašal}

pašavro ^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Luč So Ro} M žebro

pášij ^{Ro} VT pást

pášo ^{O N M Ro} ADJ blízký, nedaleký

patanáši ^M M svrab, prašivina {< madř.}

patkolij ^M VT podkovat

paťal ^{Sen D Šul H Šo Z N Sel T O Lo M B Seč Le Luč So} **pačal** ^{Ro} VI [IMP **paťa**, PFV **paťandas**] 1. věřit; 2. poslouchat, být poslušný {< prarom. *patjal}

pát'iv ^{Sen D Šul H Z O Luž Le Ru Luč} **pačiv** ^{Ro} F 1. čest, úcta; 2. čest, pocta; 3. hostina {< prarom. *pativ}

paťiválo ^{Sen Šul Z N T M Luž So} **pačiválo** ^{Ro} ADJ [F **paťiváli**] {← **pát'iv** F} 1. čestný, poctivý; 2. slušný; 3. věrný {< prarom. *pativalo}

pe ^{1 Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} SG PRO [OBL **pes-**, GEN **pesko**] se,

si *reflechivum*, *antecedent v 3sg* {< prarom. *pes}; → astarel pe; → lel pe; → mukhel pe; → vorbij pe; → chol'arel pe; → vazdel pe; → chal pe; → holij pe; → cirdel pe; → poťelij pe; → pocij pe; → uravel pe; → šuvel pe tejele; → uravel pe perdal; → nand'arel pe

pe² Sen Ra D Šul H Ser Z T O B Seč Le Luč So PL PRO [OBL **pen-**, GEN **pengo**] se, si *reflechivum*, *antecedent v 3pl*

pečeňa^{Sel} F pečeně, pečínka {< slk.}

pečeňka^H **pečjenka**^B F játra *pokrm* {< slk.}

péko^{D Šo Z Šur O Luč So Ro} **pejko**^{Sen Šul H Ser Sel T O M B Ru} ADJ pečený, upečený {< prarom. *peko}

pengo^{Sen Ra D Šul H Z T O B Le Luč So} ADJ PRO [F **pengi**, PL **penge**, OBL.M **penge**, OBL.F **penga**, OBL.PL **penge**] svůj *posesivní reflexivum*, *antecedent v 3pl* → **pe**²

pér^{Sen H Ser Sel O M} **pejr**^{D Z} PREP na *stativní*

perát'utno^Z ADJ večerní

peravel^{Sen D Šul H Z Luč So} VT [PFV **peradas**, PTC **perado**] {← perel VI} 1. shodit; 2. povalit {< prarom. *peravel} ¶ **perado**^{D H} ADJ spadlý, upadlý; ¶ **peravel téle**^{D Luč} **peravel tejele**^{Sen Šul Z So} VT 1. shodit; 2. povalit ¶ **perado téle** * **perado tejele**^{So} ADJ rozpadlý, rozpadnutý

perdal¹ ADV 1. přes to *prostorově*; 2. pře- *koverbium*; 3. okolo, kolem *prostorově* {< prarom. *perdal}; → vorbij perdal; → uravel perdal

perdal² PREP 1. přes *prostorově*; 2. přes *časově*; 3. skrz, přes *prostorově* {< prarom. *perdal}

perdalutno^O ADJ {← perdal¹ ADV} přespolní, odjinud; → perdalutno manuš

peréco^{Sen D Šul Ro} M náramek {< mad'.}

perel^{K Ro Sen So D Z H Luč T B O Sel Ser} VI [PFV **pélas**] 1. padat; 2. patřit; 3. omdlít; 4. stát se, udát se; 5. dostat se *někam* {< prarom. *perel} ¶ **perel téle**^{Šur O Luč} **perel tejele**^{Sen D Šul H Z T B So} VI 1. padat; 2. omdlít; → perel khabno; → perel pháro

perla^{Sen Šul H Z Sel O Lo B Seč Ro} F perla

perr^{D Šul Šo Sel} **per**^{Sen H Ser Z N T O M B Luž Seč Le Luč So Ro} M 1. břicho; 2. žaludek {< prarom. *per}

pesko^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} ADJ PRO [F **peski**, PL **peske**, OBL.M **peske**, OBL.F **peska**, OBL.PL **peske**] svůj *posesivní reflexivum*, *antecedent v 3sg* → **pe**¹

petalo^{Sen D Šul H Z N Sel T O Lo B Luč So Ro} M podkova

petaluj ^{Sen H N Sel T B Seč} VT podkovat

pijáko ^{Luž Ro Lo} M opilec, ožrala, pijan {< slk. dial. *piják*}

pijavel ^{B Seč D H M N Ro Sel Ser Šul T Z} VT kojit {< prarom. **pijavel*}

pincérkiňa ^{Seč} **pincerkiňa** ^N F servírka

pinžardo ^{2 B O M N Sel Ro Lo} M {← pinžardo¹ ADJ} známý *osobně známý člověk*

pinžarduno ^{Luž} M {← pinžardo¹ ADJ} známý *osobně známý člověk*

pinžárel ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z T Šur O B Ru Luč So Ro} **pinžarel** ^{Sen D Šul H Sel Ro} **pižárel** ^{Sen} **prinžárel** ^{Ra H Le Ro} VT [PFV **pinžardas**, PTC **pinžardo**] 1. znát; 2. poznat *seznámit se* {< prarom. **prindžanel*} ¶ **pinžardo** ^{1 Sen N Sel T O M Luč So Ro} ADJ 1. známý *někomu*; 2. slavný, proslulý, věhlasný, známý

piramno ^{Ro} **pirámno** ^{Sen Šul Ser Z N T M B Luž Seč} M milenec, milý {< prarom. **piravno*}

piramni ^{Ro} **pirámni** ^{D Šul H Z N M B Luž Seč} F milenka, milá {< prarom. **piravni*}

pisentij ^N VI kýchat

piťal ^T **pičal** ^{Ro} VI kapat {< prarom. **pitjal*}

pizdel ^{B D H Le Luč M N So Ro Sen Šo T Z} VT 1. strčit; 2. tlačit

pľuzgéri ^O M puchýř {< slk. }

po ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} PREP na *stativní*; → po parno; → po paluno

pocij pe ^{Ro} VI potit se

podvodníko ^{B Luž} M podvodník, šejdír

pofa ^{Ro} F líce, tvář

pochtan ^{H Z Sel T M B Seč Luč So} M plátno {< prarom. **pochtan*} ¶ **sáno pochtan** ^M M bavlna

pokoška ^{B D Ser} F kůže *na těle*

polgármešteri ^{N So} M starosta {< mad'. }

politika F politika

politiko ^{B O D Luč Ro Sen Šul Lo Z} M politik

politikušo ^N M politik

polokes^{Ro} ADV {← lókes ADV} 1. pomalu; 2. potichu, tiše

ponožka^{Ro} F ponožka {< slk.}

pór^{D Le Luč So Ro} **pour**^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Seč} N péro, peří {< prarom. *por}

póri^{Le Luč Ro} F ocas, ohon {< prarom. *pori}

porino^{Sen Šul} ADJ [PL **porina**] lakomý, skoupý

porrado^{D Šul Z} **porado**^{HT} ADJ roztřesený

posot'i^{Sen D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Le Luč So} **posoči**^{Ro} F kapsa {< prarom. *positi}

pot'elij pe^{Lo} VI potit se

prababka^O F prababička

prad'edko^O M praděda

prachomo^{B Seč Seč M N Ro Sel Ser Luž} M pohřeb

prajij^D VT přát *někomu něco* {< slk.}

pramámi^{Sel} F prababička

prapápu^{Sel Sel} M praděda

prastarká^B F prababička

právňíko^{O H Luč Sen} M právník

pre^{Ser T M B Seč Le Luč Ro} **pe**^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} PREP 1. na *stativní*; 2. na *direktivní*

pré^{T Luč} **pre**^{Le Luč Ro} **prej**^{Z T Šur Lo B Seč Le Ru Luč} PREP na *stativní* {< prarom. *opre}

predavačka^{D Ser Ro} F prodavačka

prejduška^{Lo} F plíce {< slk.}

prekurátori^{Sel} M soudce

presuvel^M VT přišít

preuravel^{Ro} VT převléct, převléknout ¶ **preuravel pe**^{Ro} VI převléct se, převléknout se

prinčáňa^{Šul H Ser Z T Lo M B Seč So} **pinčáňa**^{Sel} F obočí, brva

princeskiňa^{Šo} F princezna

princezna ^{Sen D Šul Ser Z N Lo B Seč So Ro} F princezna

princeznivo ^O F princezna

problémo ^{Sel} M potíží, obtíž, svízel, nesnáz, trable, problém

pujari ^{Lo} M nevěrník, sukničkář, děvkař, kurevník {< rum. }

púksa ^N F puchýř

pulpa ^{B Seč O D H Le Luč M N Ru So Sel Sen Ser Šo Šul Šur T Lo Z} F 1. stehno; 2. stehno *o jídle* {< rum. *pulpă* }

punčoška ^{Ro} F punčocha {< slk. }

punčocha ^O F punčocha {< slk. }

punrranges * **purrnanges** ^Z **purnanges** ^{Ra N Sel T M Seč Luč So} ADV {← punrrango ADJ}
bosky, naboso

punrrango * **purrnango** ^{D Šul Z} **purnango** ^{Sen Ra H N Sel T O M B Seč Luč So} **puranglo** ^{Ro} ADJ [F
punrrangi, PL **punrrange**] bosý {< prarom. *pinṛ-nango }

pupa ^{Luž} M pupík {< mad'. dial. }

pupek ^O M pupík

pupíko ^{Ser} M pupík

purano ^{O Lo M B Luž Seč Ro Ser} ADJ starý *o věcech nebo událostech* {< prarom. *purano }

puráno ^{Sen D Šul H Ser Z O Lo M B Seč Luč Ro} **purano** ^{Le} ADJ starý *o věcech nebo událostech* {< prarom. *purano }

purno ^{Sen Ra H Ser T O Lo M B Luž Seč Le Luč So} **purnro** ^{D Šul Šo Z N Sel} **purnro** ^{Ro} **purro** ^{Ro} M 1. noha *celá*; 2. noha *spodní část* {< prarom. *pinṛo }

puža ^{Ro} F 1. kůže *materiál*; 2. dršťka

Ph

phábaj ^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Seč Le Luč So} **phab** ^{Ro} F [PL **phába**, OBL.SG **phábaja-** ~ **phába-**, OBL.PL **pháben-**] 1. jablko; 2. koleno {< prarom. *phabaj }

phábajlalo ^N ADJ {← phábaj F} jablečný, jablečkový

phábal'in ^{Z N Sel Lo B Seč} **phábajin** ^{So} **phábelin** ^{D Šul} **phábajol'in** ^O **phabaj** ^{Ro} F {← phábaj F}

jabloň {< prarom. *phabalin}

phabárdo^{D Šul H Ser Z T Ru} ADJ pálený *o cihlách*

phabárel^{Sen D Šul H Z T O Lo Luž Le Ru} **phabarel**^{Sen T Le} **pabarel**^{Ro} VT 1. pálit; 2. připálit; 3. zapálit, zažehnout; 4. pálit, štípat *o očích, ráně apod.*

phabol^{Sen Ra D Šul Ser Šo Z N Sel T Šur O M B Seč Le Ru Luč So Ro} **phábol**^{Ro} VI 1. hořet; 2. připálit se; 3. pálit, štípat *o očích, ráně apod.*; 4. svítit

phagel^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N T Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VT 1. zlomit; 2. rozbít; 3. ohnout; 4. štípat *dřevo*; 5. rozbít

phagerdo^{Sen Šul} ADJ rozpadlý, rozpadnutý {< prarom. *phagerdo}

phak M 1. křídlo; 2. křídlo *o jídle*; 3. paže, ruka *celá horní končetina*; 4. podpaží, podpaždí {< prarom. *phak}

phandado^{H Luč So Ro} ADJ zavřený {< prarom. *phandavdo}

phandel^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VT [IMP **phnad**, PFV **phanglas**, PTC **phanglo**] 1. zavřít; 2. zavřít do vězení, uvěznit; 3. zapnout knoflíky {< prarom. *phandel}

phangli^{Seč O N Sel Šo Ser F} {← **phanglo**¹ ADJ} vězenkyně

phanglimo^{B Seč O D H Luč N Ru Le So Sel Ser Šul Šur T Z M} {← **phanglo**¹ ADJ} vězení, věznice

phanglo¹ Sen D Šul H Ser Z Sel T O M Seč ADJ {← **phandel** VT} 1. zavřený, uvězněný; 2. uvázaný, přivázaný {< prarom. *phandlo}

phanglo² Seč O D H M Sel Šul Luž Z M {← **phanglo**¹ ADJ} vězeň

pháro^{Sen D Šul H Ser Z Sel T Šur O B Le Ru Luč So Ro} ADJ 1. těžký, obtížný; 2. těhotný; 3. tlustý, silný *o předmětu* {< prarom. *pharo} ¶ **perel pháro**^{So} VI otěhotnět; ¶ **ášel pháro**^{Ro} VI otěhotnět

phenel^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VT říct {< prarom. *phenel}

phen^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} **phen**^{Šo} F sestra *příbuzenský vztah* {< prarom. *phen}; → pheňako šavo; → pheňaki šej

pherdo¹ Sen D Šul H Z T Šur Le Luč So ADJ [F **pherdo**] {← **pherel** VT} plný {< prarom. *pherdo}

pherdo² Sen D Šul Ser Z T M B Luč ADJ QUANT {← **pherdo**¹ ADJ} plno, spousta

pherd'arel^{Šul H Ro} VT [IMP **pherd'ar**] {← **pherdo**¹ ADJ} plnit {< prarom. *pherdjarel}

pherel^{Šul Šur} VT [IMP **pher**, PFV **pherdas**] nabrat, nabírat *tekutinu* {< prarom. *pherel}

pherno ^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Luč So Ro} M [PL **pherne**] plína, plena {< prarom. *pherno}

phíko ^{B Seč O D H Luč M N So Ro Sen Ser Šo Šul T Z} M rameno

phiravel ^{Ser N O B Ro Sen D Ra So Ro Z H Šul T} VT 1. nést *něco někam*; 2. nosit *oblečení* {< prarom. *phiravel}

phiravkerel ^{Seč Lo} VT ITER vodit

phirel ^{Sen Ra D Šul H O Le Luč So Ro} **phírel** ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z Sel T Šur O Lo B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VI 1. chodit; 2. jezdit; 3. cestovat; 4. kočovat; 5. procházet se; 6. obíhat

phivli ^{Sen D H Ser Z T Lo M B Seč Luč So} **phivPi** ^{N Sel F} vdova {< prarom. *phivli}

phivlo ^{Sen D H Ser N Sel T Lo M B Seč Luč So} M vdovec {< prarom. *phivlo}

phral ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So ROžkovany} M bratr; → *phralesko šávo*; → *phraleski šej*

phumb ^{Šul Z N Sel O M B Seč Luč So} M hnis {< prarom. *phumb}

phurdel ^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T Šur O M B Le Ru Luč So Ro} VI 1. foukat, fouknout; 2. dýchat {< prarom. *phurdel}

phurdimo ^M M {← phurdel VI} dech

phúri ^{N F} {← phúro¹ ADJ} stařena

phúrimo ^{Sen D N Lo M Luž Seč} **phurimo** ^{Z N Sel T O} M {← phúro¹ ADJ} stáří *o lidech a zvířatech*

phúro ^{1 Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Ru Luč So Ro} **phuro** ^{D T O Le So Ro} ADJ 1. starý *o lidech a zvířatech*; 2. starý *o věcech nebo událostech* {< prarom. *phuro} ¶ **maj phúro** ^{Sen D Šul H Ser Z N T O Lo M B Luž Seč Luč} **maj phuro** ^{D Le So Ro} ADJ nejstarší; → *phuro pápu*; → *phúri mámi*; → *phúro náj*

phúro ^{2 Sen D Šul H N O Lo M B Luž Seč So} **phuro** ^{Ro} M {← phúro¹ ADJ} stařec, stařík, kmet

phúrol ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} VI {← phúro¹ ADJ} stárnout, zestárnout {< prarom. *phurjovel}

phusavel ^{Šul H Sel T} **phosavel** ^{Ser} **pusavel** ^{Sen D H Z T Lo M Luč So Ro} **posavel** ^{So} VT 1. píchat; 2. bodat, bodnout *ostrým nástrojem*; 3. ublížit; 4. ranit {< prarom. *phusavel} ¶ **phusado** ^M ADJ 1. zapáchnutý, zabodlý; 2. zabitý, poražený *o zvířeti*

phusavkerel ^{Sel} **pusavkerel** ^{D H Z Lo Luč So} VT ITER {← phusavel VT} 1. pobodat *ostrým nástrojem*; 2. popíchat ¶ **phusavkerdo** ^{*} **pusavkerdo** ^{D H Z Luč So} ADJ pobodaný

phušel ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} **pušel** ^O VT ptát se, zeptat se {<

prarom. *phučhel}

phuterdo ^{Sen D Šul H Z T Le Luč So Ro} ADJ otevřený {< prarom. *phuterdo}

phut'árdo ^D ADJ pyšný, nafoukaný

phuv ^{Sen D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O M B Le Ru Luč So Ro Šul N O} **phu** ^{Z So} F 1. země, půda; 2. podlaha; 3. Země, zeměkoule; 4. stát, země; 5. země, půda {< prarom. *phuv}

R

rabkiňa ^{Lo M B} F vězenkyně

rabšágo M vězení, věznice {< maď.}

rádiomo ^{Ro} M rádio

rádiouvo ^{Sel Lo M B Luž Seč} **rádiovo** ^N M rádio {< maď. rádió}

rafináčágo ^M M moudrost {< maď.}

rágij ^{D Šul T M Luč So} **rád'ij** ^{Lo} VT [IMP **rágín**, PFV **rágindas**, PTC **rágime**] 1. hryzat; 2. žvýkat {< maď. rág} ¶ **rád'ij tejde** ^{Lo} VT kousat

raj ^{Le D H Luč Šul B N Lo O M Ser Seč Luž Ro} M 1. pán; 2. vláda; 3. politik {< prarom. *raj}

ráji ^{B N O M Ser Seč Luž} F {← raj M} paní, dáma {< prarom. *rani}

rajkáno ^{D N} ADJ {← raj M} panský {< prarom. *rajkano}

rajkiňa ^N F {← raj M} paní, dáma

ráka ^{Šo T O Lo B Seč Luč So} F rakovina {< maď.}

rakovina ^{Sen D Šul Z} F rakovina {< slk.}

randel ^{B O D H M N Ro Sel Sen Ser Šul T} VT 1. škrábat se; 2. kručet

rašaj ^{Sen D Šul H Ser Šo Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} M kněz, farář {< prarom. *rašaj}

rašajka ^{Luž} F farářka

rašajkiňa ^{N Seč So Ro} F farářka

rašajňi ^{D H Ser Z B} **rašañi** ^{Sen O} F farářka

rat ^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} M krev {< prarom. *rat}

ratvajvel^N VI krvácet

ratválo^{D H Ser Z Sel O M Lo B Luž Seč Luč So} **ratvajlo**^M **ratvalo**^{N So Ro} ADJ krvavý {< prarom. *ratvalo}

ratvárel^{Šul Luč Ro} VI krvácet

rát'utno^{D Z Luč} **rat'utno**^{H T} ADJ 1. noční; 2. večerní

resad'ol^{D H Ser Z Šur B So} VI [PFV **resad'ilas**] 1. potkat se, setkat se; 2. sejít se

resel^{Sen D Šul H Z T M Le Luč So} VI 1. potkat se, setkat se; 2. stíhat; 3. vejít se, vlézt *někam* {< prarom. *resel}

rešno^B M lenoch

rešteli^{Seč Ser} M lenoch {< mad' .}

reštelno^{Lo} M lenoch

ribári^{B D Luč Ro Ser Z} M rybář

rig^{Sen Ra D Šul H Z T Le Luč So Ro} F [PL **riga**, OBL.SG **riga-**] 1. strana; 2. bok, kyčel *část těla* {< prarom. *rig} ¶ **pi balogno rig**^{Sen D Šul H Z T Le Luč} ADV 1. vlevo, nalevo *stativní*; 2. doleva, vlevo, nalevo *směr*; ¶ **pi čáci rig**^{Sen D Šul H Z T Le Luč So} ADV 1. vpravo, napravo *stativní*; 2. doprava, vpravo, napravo *směr*; ¶ **paj čáci rig**^{D Šul Z} **pa čáci rig**^{Sen So} ADV zprava; ¶ **paj balogno rig**^T ADV zleva

rigate^{D Šul H Z Sel T Le} ADV 1. stranou, nastranu; 2. pryč

riľázij^{Lo Seč} **rijázij**^{D Šul H Ser B} **rizázij**^O **rijazij**^{Šo Ro} **rilázij**^{Luž} VI prdět, prdnout

Rimasombata^{Ser Sel} F Rimavská Sobota {< mad' . *Rimaszombat*}

rjad'it'eli^{Lo Luč Ro} **rjad'iteli**^{Sen Seč} **rad'it'eli**^{D Z B} **rad'it'eli**^{Ser Sel O} **rjadit'eli**^{Ro} M ředitel

rojimo^{Sen D Šul Šo Z N T O Lo B Luč So} **rojimó**^H M {← rovel VI} pláč, brek, brekot

romskívo^{Šur B} ADJ romský, cikánský {< slk. *romský*}

rond'o^{N Sel} M onuce {< mad' . *rongy*}

rovel^{Sen Ra D Šul H Ser Z Sel T M Le Luč So Ro} VI 1. plakat, brečet, zaplakat; 2. slzet; 3. mňoukat {< prarom. *rovel}

rovipe^{Ro} M {← rovel VI} pláč, brek, brekot

rud'ij^{Sen D Šul H Z T Luč So} VI [PFV **rud'indas**] 1. žádat; 2. modlit se; 3. klečat {< rum. }

rupuno^{D Šul H Ser Z Sel T Šur O B Ru Luč So Ro} ADJ stříbrný {< prarom. *rupuno}

Rr

rrabo^N **rabo**^{B H M Sen Šul T Lo} M vězeň {< mad[?].}

rrima^{N Sel} **rríma**^{Ro} **rima**^{Lo B Seč} F 1. žízala, dešťovka; 2. červ {< rum. *râmă* "žížala"}

rrom^{Ra D Šul H Šo Z N Sel T O} **rom**^{Sen D H Ser Šo N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} M [PL **rrom**, OBL.SG **rromes-**, OBL.PL **rromen-**] 1. manžel, muž; 2. ženich {< prarom. *rom} ¶ **lel rromes**^{M Ser Sel Ro O Seč Luž Lo} VI vdát se; ¶ **žal rromeste**^M VI vdát se; ¶ **rromeste**^{M N} ADV vdaná; ¶ **lel rromeske** * **lel rromeske**^M VT vzít si za manžela, vzít si za muže *o ženě*; ¶ **rromengo**^Z **romengo**^{H Ser T Luč} ADJ 1. romský, cikánský; 2. mužský, chlapský; ¶ **krísako rrom**^{T B} **krísakro rom**^{Lo} M vajda, romský soudce; ¶ **krísinako rrom**^N **krísinako rom**^O M vajda, romský soudce; ¶ **hírešo rrom**^D **hírešo rom**^M M vajda, romský vůdce

rrománes^{Ra D Šul Z Sel T} **románes**^{Sen D H Ser N T Šur O Lo M B Luž Seč Ru Luč So Ro} **romanes**^{Le Ro} ADV {← rrománo ADJ} romsky, cikánsky {< prarom. *romanes}

rrománo^{Ra D Šul Z N Sel T} **románo**^{D H Ser Šur O Lo B Ru Luč So Ro} **romano**^{Le Ru Luč Ro} ADJ [F **rrománi**, PL **rrománe**] {← rrom M} romský, cikánský {< prarom. *romano}

rromňadini^{Ser} ADJ vdaná

rromňadino^D **romňadino**^{H N Sel} ADJ ženatý

rromňi^{Ra D Šul Šo Z N Sel T} **romňi**^{Sen D H Ser Šo N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} F {← rrom M} 1. Romka, Cikánka; 2. vdaná romská žena; 3. manželka, žena; 4. žena, ženská {< prarom. *romni} ¶ **lel rromňi**^{Ser N O Lo B Luž Seč Ro} VI oženit se

S

sája^{Sen D Šul H Ser Šo Z N O Lo M B Luč So} **saľa**^{Ro} PL slina

saká^{N M} ADV PRO všude *stativní*

sakáčkiňa^M F kuchařka

sako¹ ^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T Šur Lo B Luž Seč Le Luč So Ro} ADJ PRO [F **sako**, OBL.M **sakone**, OBL.F **sakona** ~ **sakoňa**] každý {< sch. *sväk-ī*}

sako² ^{Sen D Šul H Ser Z T O M B Le Luč So Ro} M SG PRO [OBL **sakones-**] {← sako¹ ADJ PRO} každý, každý člověk ¶ **pala sako jekh**^{Ro} ADV pokaždé; ¶ **pala sako**^{Z Šur Lo} ADV pokaždé

sako³ Sen H Z F SG PRO [OBL **sakona-** ~ **sakoňa-**] {← sako¹ ADJ PRO} každá, každá žena

sako⁴ Sen D H Z B Ro M [OBL.SG **sakos-**] sako {< slk. *sako*}

sakóvo * **sakouvo**^{Šo} M sako {< mad'. *szakó*}

sáno^{Sen D Šul Z T Šur Lo M Ru Luč So} ADJ 1. tenký; 2. úzký {< prarom. *sano}; → **sáno** pochtan

sap^{D H Z T Luč} M had {< prarom. *sap}

sapáno^{D Šul So} ADJ [F **sapáni**] {← sap M} hadí {< prarom. *sapano}

sástesto^{Ro} ADJ {← sásto ADJ} zdravý *ve zdravém stavu*

sástevesto^{Sen Šul H Ser Z T O Seč} ADJ {← sásto ADJ} zdravý *ve zdravém stavu*

sastimo^{D Z Sel T O Seč Luč So} M {← sásto ADJ} zdraví

sásto^{D N Sel O M Luž Luč So Ro} ADJ zdravý *ve zdravém stavu* {< prarom. *sasto}

sástruno^{H Luč T Sel O B Ru} **sastruno**^{Sen D Šul Ser Z T O B Ru Luč So Ro} ADJ 1. železný; 2. olověný; 3. ocelový {< prarom. *sastruno}

sast'arel^{Šul H Z N Sel O Lo M B Seč Luč So} **sasšarel**^{Ro} VT {← sásto ADJ} 1. uzdravit; 2. léčit

sašt'ipe^{Ro} M {← sásto ADJ} zdraví

sást'ol^{D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} **sásšol**^{Ro} VI {← sásto ADJ} uzdravit se

sé^{Luč So} **sej**^{Sen H Luč Ro} **sem**^T **sel**^{Ro} PART QUANT oba, všichni *číslovkový totalizator*

sedláčka^{Sen D} F selka

sedláčkaňa^O F selka

sedláko^{Sen D O} M sedlák {< slk. dial. *sedlák*}

sembe^{Ser N O B M O Lo} ADV směrem k {< mad'. }

semivego^{Šo T M} M brýle {< mad'. }

semvedij^{Sel} VI trpět {< mad'. }

servírka^{B Ro} **servítka**^{Lo} F servírka

servírkiňa^O F servírka

sesterňica^{D Z Šul B} **sestrenica**^{Sen} **sestreňica**^{Ro} F sestřenice {< slk. }

si Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro VI být, echistovat {< prarom. *isi}

sig Sen D Šul H Ser Z Sel T Šur O Lo M B Luž Le Ru Luč Ro ADV 1. rychle; 2. brzy, zanedlouho {< prarom. *sig} ¶ **maj sig** Ser Sel Lo M B Luž Ro ADV nejdříve, nejprve

sigo Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O B Seč Le Ru Luč So Ro ADV 1. rychle; 2. brzy, zanedlouho {< prarom. *sigo}

siklo D Šul Šo Z So ADJ zvyklý {< prarom. *sikhlo}

siletíšnapo Seč M narozeniny {< mad'.}

sínískiňa M Šo F herečka

sinovco Ser **sinouco** O M synovec {< slk. synovec}

sít ADV roz-, roze- *koverbium* {< mad'. szét}; → žal sít

site Sen Ra D Šul H Z T O Lo M B Seč Le Luč So Ro PART muset *neepistemické* {< prarom. *isi + te}

sit'árel Sen D Šul H Z N T Le Luč So **sičárel** Ro VT učit

skamind H Ser Sel M Luč Ro **skamin** Sen D Šul H Ser Z Ru Luč So **skamiň** Z **skamid** N M židle

skurto Sen D T ADJ krátký {< rum.}

slipi O M B Seč PL spodky *mužské*

sluška Sen Šul Ser Z Sel T O Lo Ro F služka

so Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro SG PRO [OBL **sos-**, GEN **sosko**] CO {< prarom. *so}

sojimo Sen D Šul H Z N Sel Luč M {← sovel VI} spánek, spaní

sokra Sen D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Seč Le Luč So Ro **svokra** Luž F tchýně {< rum.}

sokro Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Seč Luč So Ro **svokro** Luž M tchán {< rum.}

solach Sen D Šul H Ser Z N T F 1. přísaha; 2. kletba {< prarom. *sovel cha-}

solachárel D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Luč Ro **colachárel** So VI [IMP **solachár**, PFV **solachárdas**, PTC **solachárdo**] {← solach F} 1. přísahat; 2. vzít si za manžela, vzít si za muže *o ženě*; 3. vzít si [někoho] za manželku, vzít si [někoho] za ženu *o muži*; 4. zasnoubit se ¶ **solachárdo** Ser T Luž Ser ADJ [PL **solachárde**] 1. ženatý; 2. zasnoubený; ¶ **solachárdi** Luž **solachárd'i** Ro ADJ [PL **solachárde**] vdaná; ¶ **solachárel téle** * **solachárel teje** T VT uhranout, uřknout

solachárimo Z Luž M {← solachárel VI} přísaha

sólítij * **soulítij** ^T VT [PFV **sólítindas**] oslovit {< maď. *szólít*}

somnakaj ^{Sen D Šul H Z Sel T Šur O Le Ru Luč So Ro} **sovnakaj** ^{Ser M B} M zlato {< prarom. *sovnakaj}

somnakuno ^{Sen D Šul H Z Sel T Šur O B Le Ru Luč So Ro} **sovnakuno** ^{Ser M B} ADJ {← somnakaj M} 1. zlatý; 2. krásný, hezký, pěkný {< prarom. *sovnakuno}

somsídkiňa ^{B M N Sel Seč} F souseďka

somsído ^{B Seč M N Sel} M soused {< maď. }

soro ^{M B Luž Seč Le Luč So Ro} **sorro** ^{Sen Ra D H Šo Z T Luč} ADJ celý {< prarom. *savoro}

sosko ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N T O Le Luč So Ro} ADJ PRO [F **soski**, PL **soske**, OBL.M **soske**, OBL.F **soska**, OBL.PL **soske**] {← so SG PRO} jaký

sost'in ^{H N Sel T O Lo B Seč Luč So} **sost'i** ^{Luč} **šoši** ^{Ro} F [PL **sost'a**, OBL.PL **sost'an-**] 1. spodky mužské; 2. kalhotky dámské {< prarom. *sosten}

sougáloukiňa ^{Seč} **soukalovkiňa** ^M F služka

sovel ^{Sen Ra D Šul H Z N T O Lo M B Luž Le Luč So Ro} VI [PFV **sútas**] spát {< prarom. *sovel} ¶ **sovel tar** ^{T Lo Luč So} VI usnout; ¶ **sovel tar ánde** ^{M Luč} VI usnout

sovimo ^{B Luž} M {← sovel VI} spánek, spaní

sovipe ^{Ro} M {← sovel VI} spánek, spaní

sovlárdo ^{Ro} ADJ být ospalý

spevačka ^{B Seč Ser Lo} F zpěvačka

spevačkiňa ^O F zpěvačka

speváko ^{Seč} M zpěvák {< slk. *spevák*}

sponka ^{D Sel Lo Ro} F spona {< slk. }

starosta ^{Sen Šul Luč So Ro} M [OBL.SG **starostas-**] starosta {< slk. *starosta*}

statkáři ^{Sen Šul N Luč} M statkář

strejno ^{Ro} M cizinec *cizí*, *neznámý člověk*

stungo ^{Luč} **sungo** ^{So} ADJ [F **stungo**] levý {< rum. }

súdca ^{Sen T Lo Luč Ro} **sudca** ^B **succa** ^{D Šul Z} M soudce {< slk. }

súdo ^{H Z} M soud {< slk. }

súno ^{Sen D Šul H Z Sel T Seč Le Luč So Ro} M sen {< prarom. *suno}

súsedka ^{Ro} F sousedka {< slk.}

súsedkiňa ^O F sousedka

súsedo ^{O Ser Ro} M soused {< slk.}

súsidu ^{Luž} M soused {< slk.}

suv ^{Sen D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Le Luč So Ro} F 1. jehla; 2. jehlice; 3. nit; 4. špendlík; 5. bodlina
ježka {< prarom. *suv}

suvavel* VT [PTC **suvado**] {← suvel VT} dát šít, nechat šít {< prarom. *sivavel} ¶

suvado ^{Sen Šul} ADJ šitý, ušitý

suvel ^{Sen D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Le Luč So Ro} VT [PTC **súdo**] 1. šít; 2. látat, zalátat {< prarom. *sivel} ¶ **suvel opre** ^{O Lo B} **suvel upre** ^{Šo} VT přišíť; ¶ **suvel ande** ^{Sen} **suvel ánde** ^{D Sel T O Lo M B Luč} VT látat, zalátat; ¶ **súdo** ^{D Z So} ADJ šitý, ušitý

svalo ^{B Seč O H Ro Šul Z} M sval

sveteri ^{Sen D Šul H Sel T M B Seč Luč} **svederi** ^{Ro} M svetr {< maď.}

svunto ^{Šul H T Lo M B} **smunto** ^{Ser N O} **sunto** ^{Sen D H Z Luž Seč Luč So Ro} ADJ [F **svunto**, PL **svunti**, OBL.M **svuntone**] svatý {< rum. *sfânt* "svatý"}; → Svunto Mária; → Svunto Děl

Š

šaj ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} PART moci, moct {< prarom. *šaj}

šajátno ^{Sel} ADJ vlastní, pokrevní *u příbuzenského vztahu* {< maď.}

šála ^O F šála

salčin ^{Ro} F strom {< rum.}

šálo ^{D H Z Sel T Lo M B Seč Luč So Ro} M šála

šam ^{B Seč O D H Le Luč M N So Sel Sen Ser Šul Luž T Lo Z} F [PL **šama**] líce, tvář {< prarom. *čham}

šamálo ^H ADJ [F **šamáli**, PL **šamále**] {← šam F} buclatý, baculatý {< prarom. *čhamalo}

šámija ^{D Sel} F šála

šandel VI zvracet {< prarom. *čhadel}

šandkerel ^{Sel} VI ITER {← šandel VI} zvracet

šanglo ^{Sen D N Sel T Lo M B Seč So} M [PL **šangle**, OBL.SG **šangles-**] {← šandel VI} policista, policajt

šárka ^{Sel M Luč} F 1. roh *zvířete*; 2. kotník

šávo ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} M 1. chlapec, kluk; 2. syn *příbuzenský vztah*; 3. dítě *příbuzenský vztah* {< prarom. *čhavo} ¶ **pheňako šávo** M synovec, sestřin syn; ¶ **phralesko šávo** ^{O Seč Ro} M synovec, bratrův syn

šavóro ^{Ro Luč} **šavouro** ^{N Sel Luž} M {← šávo M} 1. dítě, děťátko *nedospělý člověk*; 2. romský chlapeček; 3. mimino, miminko, nemluvně

šavóro ^{O Luč Ro} **šavourro** ^{Sen Ra D Šul H Šo Z T Le So} **šavóro** ^{H T Ru Luč} **šavouro** ^{Ser O Lo M B Luž Seč Le So} **šavoro** ^{H Ser T Le Luč So Ro} M {← šávo M} 1. dítě *příbuzenský vztah*; 2. chlapec, kluk; 3. dítě, děťátko *nedospělý člověk*; 4. mimino, miminko, nemluvně {< prarom. *čhavoro}

šebli ^{D Luž T} M nočník {< mad'.}

šeblíko ^{Ro} M nočník

šeblo ^{Ser Seč} M nočník

šebo ^{D Šul Z M Ro} M [PL **šebura**] 1. rána, zranění; 2. puchýř {< mad'. *seb*} ¶ **šebura** ^{B Šul} PL neštovice

šej ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} F [PL **šeja**, OBL.SG **ša-** ~ **šeja-**, OBL.PL **šejan-** ~ **šejen-**] 1. dívka, děvče; 2. dcera *příbuzenský vztah* {< prarom. *čhaj} ¶ **pheňaki šej** ^{Sel Luž} F neteř, sestřina dcera; ¶ **phraleski šej** ^{O Lo Seč} F neteř, bratrova dcera; ¶ **šejango** ^{Ser M Seč So Z H Sel} ADJ dívčí *týkající se romských dívek*; ¶ **šejengo** ^{Ro} ADJ dívčí *týkající se romských dívek*

šejáno ^{Lo B T} ADJ {← šej F} dívčí *týkající se romských dívek*

šejóri ^{Luč D Ro} **šejouri** ^{Ser N Sel Lo M} F {← šej F} romská holčička {< prarom. *čhajoři}

šelčija ^{Sen D Šul H Ser Z T Šur Lo M Seč} **čelčija** ^{Z Sel} **šelšija** ^{Sen T} F strom {< rum.}

šerand ^{Sen H T B N Šur M Ser Ru Ro} M 1. polštář; 2. peřinka {< prarom. *šerand}

šerbli ^{Z Sel Šur O Lo Seč Ru} M nočník

šerblo ^B M nočník {< mad'.}

šernango ^T ADJ holý *nepokrytý oděvem* {< prarom. *šernango}

šéro ^{Luč Ro} **šejro** ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Seč Le So Ro} M hlava {< prarom. *šero} ¶ **nange šeresko** ^{Ro} ADJ plešatý, holohlavý, lysý

šib^{B Seč O D H Le Luč M So Ro Šul Luž T Lo Z} F 1. jazyk *část těla*; 2. jazyk, řeč, nářečí {< prarom. *chib}

šilavel^{Sen D Šul H Ser T Šur O Lo M B Ru Luč So Ro} VT 1. mést, zometat; 2. ničít {< prarom. *šilavel}

šimijáko^{Sen D Šul H Z So Ro} M myš {< sch. *mišijak*}

šind'ol^{H Šo Sel T} VI [PFV **šind'ilas**] {← šinel VT} 1. prasknout; 2. rozejít se *o partnerech* {< prarom. *čhindjovel}

šinel^{Sen D Šul H Z N Sel T Šur O Lo M Le Ru Luč So Ro} VT 1. krájet; 2. řezat; 3. štípat *dřevo*; 4. pořezat; 5. ranit se; 6. trhat {< prarom. *čhinel} ¶ **šinel ávri**^{Sen D H T} VT; 2. štípat *dřevo*; ¶ **šinel ánde**^{Sen} VT rozbít; ¶ **šinel téle**^{Luč} **šinel teje**^{Sen D Šul H Z T So} VT 1. sekat, seknout *sekyrou, kosou apod.*; 2. stáhnout z *kůže*; 3. zabít; 4. stříhat; 5. trhat; 6. posekat *trávu*; ¶ **šinel opre**^{Luč} VT rozlomit

šing^{Sen H Ser Z N T Lo B Le So Ro} M roh *zvířete* {< prarom. *šing}

šingálo^{1 H} ADJ {← šing M} rohatý {< prarom. *šingalo}

šingálo^{2 B Seč O H Luč M N So Sel Ser Šul Luž Z Ro} M [PL **šingále**] {← šingálo¹ ADJ} policista, policajt

šingerel^{Sen D Šul H D Z T Le Luč So Ro} VT {← šinel VT} 1. trhat; 2. krájet; 3. rozlomit; 4. pořezat; 5. sekat {< prarom. *čhingerel} ¶ **šingerdo**^{Sen D Šul H Z T Le Luč So} ADJ 1. roztrhaný; 2. pobodaný; 3. děravý; ¶ **šingerel pe**^{Šul H} VI 1. říznout se; 2. třást se

šinimo^{Šul N B Seč Luč So} M {← šinel VT} rána, zranění

šipka^{Sen D Šul H Z N Sel T O M B Seč Luč So Ro} F čepice, čapka {< maď. }

šíríva^{N So} **šíríva**^{Luč} PL řasa *část těla*

škola^{Sen D Šul H Ser Z N T Šur O Lo M B Seč Le Ru Luč Ro} F škola

školáčkiňa^O F školačka

škrkalij^O VI kručet

šoféri^{H Ser Z N Sel O Lo Luž Seč So Ro} **šoferi**^{Šo Sel} **šoféjri**^{M B} **šofejri**^{Šo Sel} M 1. řidič; 2. jezdec

šógori^{Ro} **šougoro**^{Sen D Šul H Z N Sel T O Lo M B Luž Seč Luč So} M švagr {< maď. }

šógorkiňa **šougorkiňa**^{Sen D H Z N Sel O Lo M B Luž So} **šougourkiňa**^{Seč} F švagrová

šoha^{B Seč O M N Ro Sel Ser Šo} ADV PRO nikdy {< maď. *soha*}

šol^{Sen Ra D Šul T Lo B Le Ru Luč} VT 1. hodit; 2. naložit *náklad*; 3. nandat, naložit *jídlo*; 4. položit, dát *něco někam*; 5. podkovat; 6. lít, nalít *tekutinu* {< prarom. *čhivel}

šon ^{Sen D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O B Le Ru Luč So Ro} M [PL **šon**, OBL.SG **šones-**] 1. měsíc *časové období*; 2. měsíc *nebeské těleso* {< prarom. *čhon }

šonaka ^{Ro} ADV nikdy

šonotiko ^D **šonatiko** ^{B Le Luč So Ro} **šonetiko** ^{H Šur} **šonitiko** ^{Sen Šul Šo Sel O Ru} M měsíc *nebeské těleso* {< prarom. *čhonut }

šor ^{Seč O M N Ser Šo} M vous {< prarom. *čhor }

šorválo¹ ADJ {← šor M} vousatý {< prarom. *čhorvalo }

šorválo² ^{B Seč H M N So Luž Lo Z} M {← šorválo¹ ADJ} vousáč

šoši → **sost'in**

šošoj ^{Sen D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Le Luč So Ro} M [OBL.SG **šošojes-**] zajíc {< prarom. *šošoj } ¶
šošojesko ^{Sen Šul Sel T Lo M B Seč Le Luč} ADJ zajecí

šošojáno ^{D O Seč So Ro} **šošáno** ^{H Z} ADJ [F **šošojáni**, PL **šošojáne**] {← šošoj M} zajecí {< prarom. *šošojano }

šošovica ^{Šo Sel O Lo B Ro} F 1. čočka; 2. zornice, panenka {< slk. šošovica }

špendlíko ^{Z T O Seč So Ro} M špendlík {< slk. }

šudel ^{Sen Ra D Šul H Ser Z Sel T Šur O B Le Ru Luč So Ro} VT [v-so] [IMP **šude**, PFV **šudas**, PTC **šudino**] {← šuvel VT} 1. [v-so] hodit; 2. [v-so] položit, dát *něco někam* {< prarom. *čhivdel }

šudino ^{Sen H Šur O Ru} ADJ omítnutý

šudkerel ^{Ra D T Šur Luč So} VT ITER [IMP **šudker**, PFV **šudkerdas**] {← šudel VT} 1. hodit; 2. rozdělit; 3. utratit *peníze*; 4. rozdat *karty*; 5. pohazovat; 6. třepotat *např. křídly*

šudro ^{Sen D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo B Le Ru Luč So Ro} ADJ [F **šudri**] studený, chladný {< prarom. *šudro }

šudrol ^{N O B Seč} VI nastydnout, nachladit se {< prarom. *šudrjovel }

šukár ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} ADJ krásný, hezký, pěkný {< prarom. *šukar }

šukarimo ^{Šul Sel} M {← šukár ADJ} krása

šuklo ^{Sen D Šul H Z T Luč So} ADJ kyselý {< prarom. *šutlo }

šúko ^{Sen D Šul H Z N Sel T Lo Luč So} **šuko** ^{Sen Šul H N Ro} ADJ 1. suchý; 2. hubený, štíhlý; 3. nemastný {< prarom. *šuko }; → šúki lim

šunel ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Luč Le So Ro} VT 1. slyšet; 2. poslouchat, naslouchat {< prarom. *šunel}

šungar ^{Sen D N O Lo M B Seč Luč Ro} M plivanec

šungardel ^{Sen N M Seč Ro} VI plivnout, plivat

šungárel ^{Sen D N O Lo M B Seč Luč Ro} VI plivnout, plivat

šušni ^{Ser B} PL holub *zaschlý hlen z nosu*

šúšo ^{D Šul H Z T B Luč So} **šušo** ^H ADJ 1. prázdný; 2. nemastný; 3. holý *nepokrytý oděvem* {< prarom. *čhučho}

šuvel ^{Sen D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} VT [IMP **šuv**, PFV **šutas ~ šuttas ~ šudas**] položit, dát *něco někam* {< prarom. *čhivel} ¶ **šuvel ávri** ^{Ser} VT vyhodit; ¶ **šuvel tenkre** ^{Sel M B} VT ničit; ¶ **šuvel téle** ^{Luč Ro} **šuvel tejele** ^{Sen D Šul H N B Seč So} VT 1. sundat si *boty*; 2. odložit; 3. položit, dát *něco někam*; 4. zlevnit *něco* ¶ **šuvel pe tejele** ^{N Sel M B Seč} VI svléknout se

šuvli ^{Lo} F děvka, kurva *prostitutka, nevěstka*

šuvlol ^{Ro} VI napuchnout ¶ **šuvlol upre** ^{N Sel Lo Ro} **šuvlon opre** ^{D Z M B Seč} VI napuchnout

T

tachosajvel ^{H Z N Sel T Lo M B Seč Luč} VI ochraptět ¶ **tachome** ^{Ro} ADJ ochraptělý; ¶ **tachosajvel ánde** ^{N Sel} VI ochraptět

taj ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So} **haj** ^{Ro} CONJ 1. a *konjunkce frází*; 2. a *konjunkce vět a klauzí*; 3. a, zatímco *opozitivní konjunkce* {< prarom. *thaj}

talpa F 1. chodidlo; 2. pata

tanečňička ^{H Sen} **taňečňička** ^B F tanečnice

tanito ^N M učitel

tanitovo ^N **tanitouvo** ^{Sel T M Luč} M učitel

taňečňica ^{H Sen} **tenačňička** F tanečnice

tar PART {< prarom. *tar}; → žal tar; → sovel tar

tartozáši ^{So} M dluh {< maď.}

tasavel ^{Sen D Šul H Z T Luč So Ro} VT 1. topit *způsobit tonutí*; 2. dusit {< prarom. *tasavel}

tasol Sen D Šul H Z Ser N Sel T O Lo M B Seč Luč So Ro VI [PFV **tasilas**] dusit se, dávit se {< prarom. *tasjovel}

taška Ro **táška** Sen D Šul H Z Sel T O Lo M B Seč Le Luč So F taška *nákupní*

tata Ro M otec, táta

táto Sen D Šul H Ser Z N Sel T O M B Le Ru Luč So Ro ADJ 1. teplý; 2. horký {< prarom. *tato}

taťimo Sen Šul Ser Z Sel T Šur O B Seč Le Ru Luč So M {← táto ADJ} teplo

te CONJ {< prarom. *te}; → vi te; → hod' ... te

tehára¹ Sen D Šul H Ser Šo Z Luč Sel T Šur O B Le Ru Luč So Ro ADV zítra {< prarom. *tachja-ra}

tehára² Šul Z So Ro M [OBL.SG **teháras-**] {← tehára¹ ADV} 1. zítřek, zítřejšek; 2. ráno, jítro

tehárastú So ADV {← tehára² M} odzítřka

tehárastur Sel Ro ADV {← tehára² M} odzítřka

tehárutno Luč ADJ {← tehára¹ ADV} zítřejší

tela PREP 1. pod *stativní*; 2. pod *direktivní* {< prarom. *telal}; → telaj thak; → telaj khaka

téle ADV 1. dole, vespod *stativní*; 2. dolů *direktivní* {< prarom. *tele}; → chal téle; → rád'ij tejlé; → bešel téle; → perel téle; → šuvel téle; → uravel téle; → muravel téle; → chutilel téle; → beretválj téle; → solachárel téle; → khosel téle; → šinel téle; → peravel téle

teluno Sen Šul H Z T Luč So Ro ADJ dolní, spodní {< prarom. *teluno}

temňica Ro F vězení, věznice

temňicári Ro M vězeň

temňicárka F vězenkyně

tenerzíj Sel VT pást {< mad'.}

tenkre ADV {< mad'. *tenkre*}; → šuvel tenkre

teríkezejvo N Sel T M **terekezejvo** Lo O B M ručník, osuška {< mad'. *törülköző*}

terni O Luž **terňi** Luž Ro **terrňi** N F [OBL.SG **terňa-**] {← terno¹ ADJ} 1. dívka, děvče; 2. nevěsta *při svatbě* ¶ **ternake** Luž ADV zamlada *o ženě*; ¶ **de terňake** Ro ADV zamlada *o ženě*; ¶ **de terni** Ser Luč So ADV zamlada *o ženě*

ternimáto ^{Sen N T O Lo M B Luž Seč} **terrnimáto** ^{N Sel} **ternemáto** ^{H Le} M [PL **ternimátura**, OBL.SG **ternimátos-**] {← ternimo M} mládež

ternimo ^{Sen Šul H Ser T O Lo M B Luž Seč Le Luč} **terrnilimo** ^{Z N Sel} M [OBL.SG **ternimas-**] {← terno¹ ADJ} 1. mládí; 2. mládež ¶ **de terňimaste** ^{Ro} ADV odmala, od malička

terno¹ ^{Sen D Šul H Ser Z Sel T O Lo M B Luž Seč Le Luč So Ro} **terrno** ^{Z N} ADJ [F **terni**, PL **terne**] mladý {< prarom. *terno}; → terno grast

terno² ^{Sel O Luž Seč Ro} **terrno** ^N M {← terno¹ ADJ} 1. mladík, mládenec; 2. ženich ¶ **terne** ^{Sen D Šul O Luž Seč So Ro} **terrne** ^N PL [OBL **ternen-**] 1. mládež; 2. ženich a nevěsta; ¶ **de terno** ^{Ser Luč So} ADV zamlada *o muži*; ¶ **de terneske** ^{Ro} ADV zamlada *o muži*; ¶ **de ternes** ^{H D} ADV zamlada *o muži*; ¶ **terneske** ^{Luž} ADV zamlada *o muži*

terňipe ^{Ro} M {← terno¹ ADJ} 1. mládí; 2. mládež {< prarom. *ternipen}

terňol ^{Sen D Šul H Ser Z Sel O Lo M B Seč So} **terrňol** ^N VI {← terno¹ ADJ} mládnout

tista ^{Luč N Ro Šul Z} ADV 1. úplně; 2. zcela

tord'imo M {← tord'ol VI} stání, stoj ¶ **ando tord'imo** ^B ADV vestoje, stoje ~ stojíc ~ stojíce

tord'indos ^{Sen Ra D Šul N T Lo M Seč Luč So} **tord'indes** ^{Lo} **tord'indós** ^{Ro} ADV {← tord'ol VI} vestoje, stoje ~ stojíc ~ stojíce

tord'ol ^{Sen D Šul H Ser Z T O B Le Luč So Ro} VI 1. stát [někde] *být [někde] v poloze vestoje*; 2. stát [za něco]; 3. postávat [někde]; 4. přestat, zanechat, ustat; 5. postavit se; 6. zastavit se {< prarom. *terdjoel}

trádel ^{Sen D Šul H Ser Šo Z Sel T Šur O M B Luž Le Ru Luč Ro} VT [IMP **tráde**, PFV **trádas**] 1. odehnat; 2. vyhnat; 3. řídit *dopravní prostředek*; 4. jet *na koni* {< prarom. *tradel} ¶ **trádel ávri** ^{N Sel Luž Ro} VT vyhnat

trajij ^{Sen Ra D Šul H Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VI 1. žít, být živ *echistovat*; 2. živit se {< rum.}

trajo ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Seč So Ro} **trájo** ^{H T Luč Ro} M život {< rum. *trăi*}

trenki ^{Sen M Sel} PL trenýrky {< slk.}

tričko ^{Sen D Z Sel T O M B Seč Luč So Ro} M tričko

trobuj ^{Sen D Šul H Z N T M Seč Luč So Ro} VI 1. být třeba, být potřeba; 2. muset *neepistemické*; 3. mít *povinnost*

trozna ^{O Sel Ro} F rýma, nachlazení, nastydnutí {< rum.}

troznajvel ^{Šul H Sel} VI {← troználo ADJ} nastydnout, nachladit se

troználo^{D Z Sel M Seč Ro} **trojznajlo**^{Sel} ADJ {← trozna F} nachlazený, nastydlý

trpelij^O VI trpět {< slk.}

truš^{Sen D Šul H Ser Šo Z T Šur O M Ru So Ro} F žízeň {< prarom. *truš}

trušálo^{Sen D Šul H Z Sel T Šur O M B Ru Luč So Ro} ADJ žízniivý {< prarom. *trušalo}

trušul^{Sen Šul H T So} M kříž {< prarom. *trušul}

tu SG PRO [OBL **tu-**, GEN **t'íro** ~ **t'o**] ty {< prarom. *tu}

tud'o^{I D Šul T Seč} **tudo**^Z ADJ [F **tud'o**, PL **tud'i**, OBL.PL **tud'one**] cizí {< sch. *tùď*}

tud'o^{2 Šul Šo Sel T Lo Seč Le} **tudo**^Z M [OBL.PL **tud'onen-** ~ **tud'on-**] {← tud'o¹ ADJ} cizinec *cizí*, *neznámý člověk*

tume^{Sen Ra D Šul H Z T Le Ru Luč So Ro} PL PRO [OBL **tumen-**, GEN **tumáro**] vy {< prarom. *tume}

Th

thav^{Sen D Šul H Z N Sel T O M B Le Luč So Ro} M 1. nit; 2. bavlna {< prarom. *thav}

them^{Luč Ru So Ro Ser Šul T} M 1. země *geografický nebo politický útvar*; 2. cizina; 3. kraj, oblast {< prarom. *them < arm.}

thovel^{Sen D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} VT 1. mýt; 2. prát *prádlo* {< prarom. *thovel}

thúlo^{Sen D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Ru Luč So Ro} **thulo**^{H Ser Šo Sel Le Ro} ADJ 1. tlustý, otlý, obézní *o člověku*; 2. tlustý, silný *o předmětu*; 3. buclatý, baculatý; 4. hustý {< prarom. *thulo}; → thulo náj

thuv^{B O D Luč M N Ru Ro Sel Ser Šul Šur T Z} M kouř, dým {< prarom. *thuv}

Ť

t'íro^{H Luč Sen T Z} **číro**^{Ro} ADJ PRO [F **t'íri**, PL **t'íre**] tvůj {< prarom. *tiro} → **tu**

t'o^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Luč So} **čo**^{Ro} ADJ PRO [F **t'i**, PL **t'e**] tvůj → **tu**

t'uksemo^{Seč} M puchýř

U

učiteľ^O **učiteľ**^{Sen D H Lo B Ro} **učiteli**^{Šul Z Le Ro} **M učitel**

učiteľka^{Sen Ser} **učiteľka**^{D Lo Ro} **učitelka**^{Šul H Z Le} **F učitelka**

účo^{Sen D H Le Luč Ro} **ADJ** 1. vysoký *o postavě*; 2. vysoký *o předmětu* {< prarom. *učo }

udvara^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Ru Luč So Ro} **F** dvůr, dvorek {< maď. *udvar* }

ulavel^{B O D H Ru So Ro Sel Ser Šo Šur T} **VT** 1. míchat; 2. česat

unavelime^O **ADJ** unavený

unavenívo^{Sen} **ADJ** unavený

unavime^{D Ro} **ADJ** unavený

únočkiňa^{O B} **F** vnučka

únokiňa^{N Lo M Seč Luž Luč So} **únokkiňa**^T

unoko^{D Šul Z N Sel T So} **M** 1. vnuk *mužské*; 2. vnuk *generické* {< maď. dial. *unoka* }

unžulimo^{Sen Šul H} **M** [PL **unžulimátura**] {← unžule **ADV**} dluh

urado^{Sen Ra D Šul H Z N Sel O Lo M B Seč Le Luč So Ro} **ADJ** oblečený, oblíklý {< prarom. *uravdo }

urajimo^{O Luč} **M** {← uravel **VT**} oblečení, šaty, oděv

uravel **VT** obléct [někoho] {< prarom. *uravel} ¶ **uravel pe**^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Le Luč So Ro} **VI** 1. obléct se; 2. obléct si [něco]; ¶ **uravel téle** **VT** svléknout ¶ **uravel pe téle**^{Ro} **VI** svléknout se; ¶ **uravel perdal** **VT** převléct, převléknout ¶ **uravel pe perdal**^{N Sel O Lo M B} **VI** 1. převléct se, převléknout se; 2. přezout se

uravipe^{Ro} **M** {← uravel **VT**} oblečení, šaty, oděv

úžo^{Sen Ra D Šul H Z T Le Luč So Ro} **ADJ** čistý {< prarom. *užo }

V

vad'^{H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo Seč Ru Luč So Ro} **vaj**^{Sen D Šul H Z T Le Luč So Ro} **CONJ** nebo *diskuntivní koordinátor* {< maď. *vagy* }

vadázi^{Sel Šo} **M** lesník, hajný {< maď. }

vajda^{D Šul H Z Luž Seč Luč So Ro} **M** [OBL.SG **vajdas-**] vajda, romský vůdce {< maď. *vajda* }

"vévoda; vajda, romský vůdce"; cf. slk. *vajda* }

valamikor^{Z T Ru} **valamikoro**^{Lo} **valamikom**^{Seč} **valamiko**^{Seč} ADV kdysi, dříve, v dřívější době

vareko^{Sen Šul H Le Luč Ro} **variko**^{Sen Ra D Ser Z T B Luč So} SG PRO [OBL **varekas-**] {← kon ~ ko SG PRO} někdo

varikana^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N T O B Ru Luč So} **varekana**^{Šul H T Le Luč Ro} ADV PRO {← kana¹ ADV PRO} 1. někdy; 2. kdysi, dříve, v dřívější době; 3. občas, někdy

variso^{Sen Ra D H Z T M Seč Ru Luč So} **vareso**^{Šul H T O Le Ro} SG PRO {← so SG PRO} něco

vast^{B Seč O D H Luč M N So Sel Sen Ser Šo Šul Luž T Lo} **vas**^{O D H Le Luč Ra Ro Sel Sen Ser Šul T Z} M 1. ruka *od zápěstí dolů*; 2. loket {< prarom. *vast}

vašalij^{Z O Lo Seč So} VT žehlit {< maď.} ¶ **vašalij ávri**^{Sel M B} VT žehlit

vašalouvo^{Sel O Lo M B Seč} M žehlička {< maď.}

vát'ij^T VI křičet, zakřičet

vazdel^{B O D H Luč Le Ru So Ro Sel Sen Ser Šul Šur T Z} VT 1. zvedat, zdvihat; 2. zvedat, kasat, zvednout, vykasat *sukni*; 3. sejmut, snímat *karty* ¶ **vazdel pe** VI 1. vstát, zvednout se; 2. zvedat se, kasat se *sukni*; ¶ **vazdel opre**^{Le Ro Šur Ser Z} VT zvedat, zdvihat

vé^{D Z} **vej**^{Šul H T} PART QUANT oba, všichni *číslovkový totalizátor*

vejlegiňi^{Sel M} ženich {< maď.}

vendígo^{B O N Šo M} **vendívo**^{Seč M} M host {< maď.}

vesta^{Sel O Lo B Seč Ro} F vesta

věš^{D N Šur Ru Luč So} **vejš**^{Sen Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo B Le Ru Luč} **veš**^{Ro} M les {< prarom. *veš}

vešouva^{N Sel} **bešouva**^M F ledvina {< maď.}

vi¹ ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} PART také, též, i {< prarom. *vi}

vi² ^{D Šul H Ser Z T Luč So Ro} CONJ i *emfatická konjunktivní koordinace* {< prarom. *vi} ¶ **vi ...**

vi^{D H Luč So} CONJ i ... i, jak ... tak; ¶ **vi te**^{Sen D Šul H Z T Luč So Ro} CONJ 1. i když, ačkoli; 2. i kdyby; ¶ **vi kana**^{Sen D Šul H Z T Le Luč} CONJ i když, ačkoli

vidik^{Šur B Ru} **vid'ik**^{O Lo} ADV 1. vždy, vždycky; 2. neustále, stále, pořád

vineto^{Sen D Z H T Šul} **vuneto**^{Luč So} ADJ modrý {< rum.}

vlna^{Sen D Šul Z Sel O Lo B Seč Le Ro} F vlna *materiál* {< slk.}

vnučka ^{Sen Ra Ro H Šul} F vnučka {< slk. }

vnuko ^{Sen Ro} M vnuk *generické* {< slk. }

voj¹ ^{Luč So Ro} **vouj** ^{Sen H} F SG PRO [OBL **la-**, GEN **lako**] ona {< prarom. *oj}

voj² ^{Luč So} M SG PRO [OBL **les-**, GEN **lesko**] on {< prarom. *oj}

volalij ^{Ra D Šul} VI [PFV **volalindas**] volat, telefonovat {< slk. *volat'*}

von¹ ^{Luč So Ro} **vón** ^M **voun** ^{Sen Ra D Šul H Z T O B} PL PRO [OBL **len-**, GEN **lengo**] oni, ony {< prarom. *on}

von² * **voun** ^{T O B Le Ru} M SG PRO [OBL **les-**, GEN **lesko**] on

von³ * **voun** ^{Sel T Šur O Lo B Le Ru} F SG PRO [OBL **la-**, GEN **lako**] ona

vorba ^{Sen D Šul H Z N T B Le Ru Luč So Ro} F [PL **vorbi**, OBL.SG **vorba-**, OBL.PL **vorben-**] 1. slovo; 2. řeč, mluvení; 3. věc, záležitost {< rum. *vorbă* "slovo; hovor, rozhovor" }

vorbij ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VI [IMP **vorbin**, PFV **vorbindas**] 1. mluvit, hovořit; 2. povídat, vyprávět; 3. povídat si; 4. domlouvat *někomu* {< rum. } ¶ **vorbij perdal** ^{T Luč So} VT přemluvit, přesvědčit; ¶ **vorbij ánde** ^{Luč} VT udat *např. na policii*; ¶ **vorbij pe** ^{So} VI domluvit se, dohodnout se

vorta ^{Seč O D H Le Luč So Ro Sen Šul T Z} ADV 1. přesně; 2. zrovna, právě; 3. přímo; 4. rovně; 5. stejně *stejným způsobem*

vov¹ ^{Ro} **vou** ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel M B} M SG PRO [OBL **les-**, GEN **lesko**] on {< prarom. *ov}

vov² * **vou** ^{Sen Ra D Šul H Ser Z T} F SG PRO [OBL **la-**, GEN **lako**] ona

vov³ * **vou** ^{Sen Ra Šul H} PL PRO [OBL **len-**, GEN **lengo**] oni, ony

vulica ^{Sen D Šul H Ser Sel T O M B Luč So} **ulica** ^{Sen H Z Ro} F ulice {< rum. *uliță*}

vund'a ^{B Seč O D Luč M N So Ro Sel Ser Šo Šur T Lo Z} F nehet

vušt ^{B Seč O D Luč Le So Sel Sen Ser Šul T Lo} **vuš** ^{Ro Z} M 1. ústa, pusa; 2. ret {< prarom. *vušt}

Z

zápešťivo ^{O Lo} M zápěstí

zar ^{Sen H N T Luž Le Luč Ro} M 1. chlup; 2. srst {< prarom. *dzar}

zarálo ^{Sen H T Luž Luč Ro} ADJ {← zar M} chlupatý {< prarom. *dzaralo}

zeleno ^{Sen D Šul H Ser Z T Lo M Seč Luč So Ro} ADJ 1. zelený; 2. nezralý *o ovoci* {< sch. *zelen*}

zicherka ^{B F} špendlík

zívalij ^{O VI} zívat

zívij ^{Ro VI} zívat

zlág ^{Sel O Lo M B Seč Le} **zlag** ^{N Sel Ro} **zlága** ^{Sen D Šul H Z T Luč So} **zág** ^{Le F} 1. náušnice; 2. náhrdelník, řetízek {< prarom. *zlag}

znášalij ^{D VT} snést, snášet [někoho] {< slk.}

znášij ^{Ro VT} snést, snášet [někoho] {< slk.}

zongura ^{M Seč F} klavír, piano {< maď. *zongora*}

zreňica ^{O F} zornice, panenka

zubári ^{B O D Ro Sen Ser Šur Šul Z} M zubař {< slk. *zubár*}

zubároši M zubař

zubuno ^{Sen Ra D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} M 1. kabát, svrchník; 2. plášť; 3. bunda; 4. sako {< sch. *zubun*} ¶ **morčuno zubuno** ^{D Z Sel So} M 1. kožich; 2. bunda

zuráles ^{Sen D Šul H Z T Le Luč So} ADV {← *zurálo* ADJ} 1. silně; 2. pořádně; 3. hlasitě, nahlas; 4. rychle {< prarom. *zoraless}

zurálo ^{Sen D Šul H Z T Luč So Ro} ADJ silný *mající sílu* {< prarom. *zoralo}

Ž

žal VI [IMP *ža*, PFV *gélas ~ gejlás*] jít *sloveso pohybu* {< prarom. *džal} ¶ **žal tar** ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VI 1. odejít; 2. rozejít se *o partnerech*; ¶ **žal sít** ^{Seč N VI} 1. rozejít se *o partnerech*; 2. rozejít se *o partnerech*; → žal romeste

žamutro ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T O Lo M B Seč Ru Luč So Ro} M zeť {< prarom. *džamutro}

žanel ^{Sen Ra D Šul H Ser Šo Z N Sel T Šur O Lo M B Luž Seč Le Ru Luč So Ro} VT [PFV *žanglas*] 1. vědět; 2. umět; 3. znát {< prarom. *džanel}

žebráko ^{B Šul Z} **žobráko** ^{Ro Sel} M žebrák {< slk. dial. *žebrák*; cf. slk. *žobrák*}

žéno ^{Sen D Le Luč So Ro} **žejno** ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N T Šur O M B Luž Seč Le Ru Luč} **žéjno** ^M M člověk {< prarom. *dženo} ¶ **intregi žéne** ^{Luč Ro} **intregi žejne** ^{Sen Šul H Z} PL všichni

žěni * **žejňi** ^{Šul T Luč} F žena, ženská {< prarom. *dženi}

žepkendejvo ^{N Sel M B Seč} **žepkendévo** ^O M kapesník {< maď. *zsebkendő*}

živindo ^{Sen D Šul H Z Sel T Lo B Seč Le Luč So Ro} ADJ živý {< prarom. *dživindo}

žjako ^{Ser} **žjako** ^{D Z} **žáko** ^{Sen D Šul Z Ro} M žák {< slk. *žiak*}

žukel ^{Sen Ra D Šul H Ser Z N Sel T Šur O Lo M B Seč Le Ru Luč So Ro} M pes {< prarom. *džukel}

žukeláno ^{So} ADJ {← žukel M} psí {< prarom. *džukelano}

žungales ^{So} ADV {← žungalo ADJ} ošklivě {< prarom. *džungales}

žungali ^{Ro} F {← žungalo ADJ} rakovina

žungalimo ^O M [OBL.SG **žungalimos-**] {← žungalo ADJ} 1. ošklivost; 2. sprost'árna

žungalo ^{Sen D Šul H Z N Sel T O Lo M B Seč Luč Ro} **žungálo** ^{Luč So Ro} ADJ [F **žungali**] 1. ošklivý; 2. strašidelný {< prarom. *džungalo}

žuvjáno ^{Sen D H Ser M So} **žuvláno** ^{Šul H M B Seč Luč Ro} **žuv'áno** ^{B Lo Ro} ADJ [F **žuvjáni**] {← žuvli F} ženský

žuvláno ^{Šul H M B Seč Luč Ro} **žuvjáno** ^{Sen D H Ser Sel M So} ADJ {← žuvli F} ženský

žuvli ^{Sen T Luž Seč Luč Ro} **žuvji** ^{Sen D Šul H Ser Šo Z N So} F žena, ženská {< prarom. *džuvli}

žuvlikáno ^{Luž} ADJ {← žuvli F} ženský {< prarom. *džuvlikano}